LITHUANIAN LEGATION (GRATIS)
2622 16 STREET, N. W.
WASHINGTON, DC 20009 DM

Alp2597 150-152,157-159,162.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

ALp(LKA)2597

Vol. LXXXII Kaina 35 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 3, 1988 Nr. 150

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

(Tęsinys)

Iš „Kronikos" archyvo

Baudžiamoji byla Nr. 15678

— Ar generolas Ledochovskis, pervesdamas jus iš Belgijos į vokiečių provinciją, turėjo jūsų sutikimą?

— Nereikėjo jokio sutikimo, nes aš pats pasiūliau savo paslaugas, atkuriant Jėzuitų ordiną Lietuvoje.

— Kada ir kaip prašėtės atleidžiamas iš provincijolo pareigų?

— 1939 metais išsiunčiau generolui pareiškimą, kuriame paprašiau mane atleisti dėl blogos sveikatos. Siūliau Kauno Kunigų seminarijos profesorių tėvą Gruodį. Atsakymo nebuvo.

— Kada ir kokiu keliu jums pranešta apie atleidimą?

— Tėvas Gruodis sakė, kad dar prieš karą dokumentas išsiųstas per Amerikos pasiuntinį Maksvoje, bet jis turbūt negavo,nes manęs nesupažindino. Tik 1941 m., man būnant Kaišiadorių apskrityje, Žiežmarių parapijoje pas prelatą Sužiedelį, gavau paštu iš tėvo Gruodžio pranešimą, kad aš atleistas, o jis paskirtas. Tėvas Gruodis apie tai sužinojo iš tėvo Karoliaus Fulsto laiško.

— Kodėl 1940 m. nelegaliai siuntėte į užsienį jėzuitus?

— 1940-1941 m. nekartą buvo prašyta Tarybų valdžios išleisti jėzuitų jaunimą studijuoti į užsienį, tačiau leidimo negavome. Pritariau tėvo Ritmeisterio pasiūlymui — organizuoti jėzuitų mokymą, nelegaliai pereinant sieną.

— Kas padėjo, kas pabėgo?

— Neprisimenu.

— 1940 m. gale, padedant vokiečiui Begner, keturi jėzuitai pabėgo į Vokietiją. Pabėgo Venckus, Mikalauskas, Šlabšys, kas buvo ketvirtas?

— Neprisimenu.

(Bus daugiau)

2 Sovietų Sąjungos oficialūs pareigūnai ir 2 Amerikos prekybininkai pasirašo protokolą pradėti derybas prekybos sutarčių sudarymui ir bendrų įmonių atidarymui.

Ar Vakarai išgelbės Sovietų Sąjungą?

Nuostabus veržimąsis į prekybą

Washingtonas. — Neseniai Amerikos Prekybos sekretorius C. William Verity lankėsi Maskvoje ir susitiko su Gorbačiovu. Jie tarėsi, kaip Amerikos pramoninninkai galėtų bendradarbiauti ir išgelbėti sugriautą Sovietų Sąjungos ekonomiją.

Yra žinoma, jog Pietų Afrika, Vakarų sąjungininkas II Pasaulinio karo Korėjos karo metu, sulaiko rusus ir Kubos kareivius netoli savo uostų, bet New Yorke susirinkę trys veikėjai — Michael Dukakis, Jesse Jackson ir Albert Gore sutarė pritaikinti naujas sankcijas kaip paklupdyti Pietų Afriką.

Sekr. Verity nekreipė dėmesio į tai, kad sovietai dar laiko apie 9,000 branduolinių raketų sprogstamųjų dalių, kurios yra tiesiai ir dabar nukreiptos į Ameriką, rašo kolumnistas Patrick Buchanan. Nežiūrint to sekretorius nori žūt būt prekiauti su jais. Žurnalistas klausia, ar Amerika nebežino, kas yra jos priešas?

Palankumas marksistams

Minėtuose debatuose tada Gore, Jackson ir Dukakis pasisakė už karinę pagalbą Mozambique ir Zimbabwės valstybėms, kurios abi yra marksistinės valstybės. Abi jos kovoja prieš Pietų Afrikos valstybę, kuri kovoja prieš komunistus. Jie panašiai pasisakė prieš paramą ir kitoje pasaulio dalyje esančioms Centro Amerikos valstybėms, kurios turi laikytis prieš komunizmo pavojų.

Neseniai pas sovietus nuskubėjo apie 500 korporacijų prekybininkų, kad padėtų jų ekonomiją ištraukti iš marksizmo liūno. Kaip ir Lend Lease ir detantės laikais kapitalizmas vėl atėjo išgelbėti komunizmą. Vieni iš pirmųjų, kurie suteikė 26 bilijonų paskolą Maskvai, buvo David Rockefellerio bankai, kaip sako Judy Shelton iš Hooverio instituto. Panašiai padarė ir alyvos pramoninninkas Armand Hammer iš Californijos.

Pinigų troškimas

Tuo pačiu metu Reaganas skatina jaunuolius, nesigailint savo gyvybių kovoti prieš komunizmą Centro Amerikoje, kai Maskvos ekonomija ir Raudonosios armijos tankai yra atstatomi su Amerikos kapitalu. Kai kas iš mūsų visa tai vadina laisvos prekybos rinka. Amerikos komercijos vadai duoda Gorbačiovui paskolas, bet ar jis to vertas, klausia Buchanan. Mes turėtume pasirinkti: būti laisvės saugotojais ar būti pelną gaudantys žmonės ir parduoti prekę, nežiūrint kas ją perka, kad tik būtų uždirbtas doleris.

Dideli įvykiai šiuo metu vyksta Rytų Europoje, sako Buchanan, Estijos patriotai nebijo pasakyti atvirą žodį Maskvai, čekai reikalauja savo religinių laisvių, Rumunijoje streikuojama prieš Ceausescu režimą, Lenkijoje Solidarumas nenuleidžia rankų, armėnai drąsiai kovoja už savo tautines teises, muzulmonai centrinėje Azijoje reikalauja autonomijos, o vengrai be leidimo organizuojasi į kelių partijų sistemą. Klausimas, su kuriais eis Amerika — su tais kovojančiais žmonėmis už savo teises, ar su tų režimų vyriausybėmis? Ar respublikonų partija tebėra ta pati, kuri buvo 1980 metais, ar ji pasidarė sekretoriaus Verity fronto pralobimo grupe.

Ką jis gero padarė?

Sovietų imperija, sako jis, yra sistematinėje krizėje — moralinėje, ekonominėje ir politinėje. Visa tai turint mintyje, kodėl Vakarai nori išpirkti Gorbačiovą? Ką jis gero yra mums padaręs? Tiesa, jis išveda kariuomenę iš Afganistano, bet tai yra du žingsniai į priekį, o vienas atgal. Jis gerai žino apie pradėtus sprogdinimus Pakistane, jis sulaužė ABM sutartį, jis tuo metu, kai draugiškai šnekėjosi su prez. Reaganu, pasiuntė ginklus į Corintą Ortegai, kuris juos naudoja prieš Contras Hondure ir apginkluoja komunistų sukilėlius Centro Amerikoje.

Naujas įstatymas užsieniui

Mūsų tautiniai reikalai turi būti svarbiau už prekybininkų pelną ir bankininkų norus. Jei Sovietų Sąjunga nori kapitalo savo pašlijusiai ekonomijai atstatyti, tegu panaudoja tuos rublius, kurie skiriami karo reikalams. Manoma, kad sovietai skiria ketvirtadalį visų savo pajamų ginklavimosi išlaidoms. Buchanan mano, jog, jei bankininkai ir prekybininkai suteikia pagalbą laisvės priešams kreditų būdu ar bendrų įmonių operavimu, jie turėtų būti Amerikos vyriausybės apkaltinti, bet ne proteguojami.

Jau kurį laiką prekybininkai veda pasitarimus su sovietais įsteigti bendras įmones. Septynios kompanijos — Nabisco, Eastman Kodak, Johnson & Johnson, Chevron, Ford Motors, Archer Daniels Midland ir Mercator korporacija sudarė bendrą sąjungą pradėti įmonių statybas. Panašią organizaciją sudaro ir sovietai, kurie kartu su amerikiečiais ves naujas įmones. Sovietai pravedė įstatymą, kuris leidžia užsienio kompanijoms turėti 49% nuosavybę, o 51% turės patys sovietai.

Gynybos sekretorius sovietų karo akademijoje

Maskva. — Gynybos departamento sekretorius Frank Carlucci pirmadienį atvyko į Maskvą keturių dienų vizitui, kurių metu jis apžiūrės sovietų karinius įrengimus, pasakė rusų oficialus pareigūnas, pažymėdamas, jog Maskva pasuko savo karinę strategiją apsigynimo kryptimi.

Carlucci yra pirmas Pentagono viršininkas, kuris buvo pakviestas atvykti į Maskvą ir aplankyti užsieniečiams neleidžiamas vietas, kuriose yra aviacijos ir laivyno įrengimai. Prieš tai sovietai susprogdino 4 SS-12 raketas, stebint Amerikos inspektoriams centrinėje Azijoje.

Reikia įrodymų

Reuterio pranešimu, Carlucci, kalbėdamas Vorošilovo karo akademijoje susirinkusiems pulkininkams, generolams ir admirolams paragino juos įrodyti, kad sovietai pereina į gynimosi strategiją. Jis pasakė, jog kalbėjosi su sovietų Gynybos ministeriu Yazovu ir kitais jų kariškiais apie sovietų karinę doktriną ir persitvarkymą į defenzyvinę strategiją, bet jis dar to nematąs praktiškame sovietų gyvenime, nes jų taktika esanti aiškiai puolamojoje kategorijoje.

Amerika negrasina

Sovietų ministeris maršalas Yazovas ir Amerikos Gynybos sekr. Carlucci privačiai turėjo dviejų valandų pasitarimą, tačiau nebuvo padaryta jokio pareiškimo apie ką jie kalbėjo ir ką nutarė. Carlucci vizitas yra atsakymas maršalo Sergei Achromeyevo vizitui Washingtone, kuris čia lankėsi prieš mėnesį. Prieš pradėdamas kalbėti iš anksto paruošto teksto, Carlucci pradžioje pasakė, jog „kaip aš dabar žiūriu į jūsų veidus, aš matau daug panašumo, kai Amerikoje matau savo kariškių veidus. Mes turime tiek daug panašumo. Kiekvienas žingsnis mūsų dialoge, kuris gali pagerinti bendradarbiavimą, yra mūsų visų interesas ir viso pasaulio taikos reikalas". Ir savo kalboje Carlucci užtikrino sovietų kariškius, kad Amerika negrasina Sovietų Sąjungai ir nenori karo.

Sovietai stiprina karo jėgas

Jis savo kalboje, kuri tęsėsi 20 minučių, paminėjo ir tai, jog amerikiečiai žino, kad sovietai didina savo karo jėgas, kurios yra ne apsigynimo reikalams, bet skirtos puolimui ir išlaikymui užimtos teritorijos. Kai jis baigė kalbėti, sovietų kariškiai jam plojo gana susilaikančiai. Tada maršalas Achromeyevas paprašė, kad Carlucci atsakytų į klausimus, nes jis, kai buvo Amerikoje, buvęs klausinėjamas 90 minučių. Jo sovietų kariai paklausė tik šešis klausimus, kurie buvo daugiau techniško pobūdžio, Carlucci į visus atsakė. Kai buvo iškelta abejonė apie amerikiečių skelbiamas žinias apie sovietų karines išlaidas, Carlucci atsakė, kad į tai tikrai sunku atsakyti, nes sovietai neskelbia savo karinių išlaidų viešai. Kartais mes, sakė Carlucci, Pentagone galvojame, kad amerikiečiai per daug spausdina informacijų apie savo reikalus.

50 metų kalėjime

Londonas. Kestono kolegija pranešė, kad sovietinė valdžia prieš kelias dienas išlaisvino 66 m. rusą Vasily Shipilov. Jis beveik ištisus penkiasdešimt metų yra iškalėjęs įvairiuose sovietų kalėjimuose, darbo lageriuose ir psichiatrinėse ligoninėse. Iš pradžių jis buvo apkaltintas ir nuteistas dėl tariamo eilinio kriminalinio nusikaltimo. Iškalėjęs 10 m., neatgavęs laisvės, buvo vėl kelis kartus pakartotinai nuteistas kalėti iš viso 30 m. tariamai už antisovietinę propagandą. Paskutiniu metu buvo kalinamas vienoje Maskvos psichiatrinėje ligoninėje. Jo išlaisvinimu ilgai rūpinosi anglikonas kunigas Dick Rogers. Shipilovas dabar gavo leidimą emigruoti į Didžiąją Britaniją arba į Jungtines Amerikos Valstybes.

Tūkstantinė šeimoms

Albuquerque. — Viceprezidentas G. Bushas, kalbėdamas savo rinkimų reikalais, pasiūlė grąžinti 1,000 dolerių toms šeimoms, kurios reikalingos paramos savo vaikų išlaikymui. Žinoma, jei bus išrinktas prezidentu. Tai rimtos Busho pastangos patraukti savo pusėn moteris, kurios, pagal tyrinėjimo agentūras, yra linkusios balsuoti už Dukakį.

Įdomu, kad ir Dukakis tuoj pradėjo kalbėti apie šeimų pagalbos klausimus.

Bushas kalbėjo apie keturių punktų programą šeimoms, kas metams kainuotų 2.2 bilijonus dolerių. Viceprezidentas, kuris yra prieš mokesčių kėlimą, pasakė, jog šeima, kuri turi vaikų iki keturių metų amžiaus ir jei vienas iš tėvų dirba, turėtų teisę 1,000 dol. nurašyti nuo mokesčių.

Mažiau uždirbančios šeimos tą tūkstantį gautų tuojau pat, nelaukiant mokesčių mokėjimo datos. Tai ypač turėtų padėti nevedusioms motinoms ir tai paliestų maždaug 2.5 mil. vaikų.

Viceprezidentas čia atvyko kartu su Elizabeta Dole, kuri irgi kalbėjo moterų organizacijos suvažiavime ir buvo geriau priimta negu Bushas.

— **Washingtone** statistikos biuras praneša, jog praėjusį mėnesį buvo mažiausias skaičius bedarbių paskutinių dešimties metų laike — 5.6%.

— **GAF** korporacija, kuri norėjo perimti Union Carbide, buvo apkaltinta už neteisingą akcijų manipuliavimą.

Demokratas paskirtas speakerio bylai

Washingtonas. — Chicagos advokatas Richard Phelan, Demokratų partijos pinigų rinkėjas ir aktyvus narys, buvo paskirtas specialiu prokuroru ištirti demokrato Atstovų rūmų speakerio Jim Wright bylą, kai jis su savo knygomis uždirbo pinigus, kurių gavimo būdas nebuvo etiškas. Teisininkas Phelan, kuris ir senatoriui Simon surinko jo rinkiminiams reikalams 100,000 dol., — buvo Atstovų rūmų etikos komiteto vienbalsiai patvirtintas. Bet tuoj po to kongr. N. Gingrich iškėlė advokato netinkamumą būti tos bylos tyrinėtoju, sakydamas, kad jis bus šališkas. Phelan už savo darbą gaus 300,000 dol. atlyginimo. Atstovų rūmų speakeris Jim Wright yra kaltinamas, kad už savo išleistų knygų gautus honoravus įsigijo tokiu būdu, kas jam neleistina, būnant Kongreso nariu. Kai speakeris Wright kalbėjo Demokratų konvencijoje, jo kalba nebuvo perduota per televiziją ir jis laikėsi nuošaliai, nors buvo konvencijos vadovu, žymi amerikiečių spauda.

Skrydis vėl atidėtas

Cape Caneveral. — Patikrinus erdvėlaivio Discovery motorus, vėl buvo surasta naujų trūkumų ir tuo pačiu vėl atidėtas numatytas skridimas į erdves. Buvo surastas vandenilio praleidimas ir viena bloga deguonies pompa. Tai jau ketvirtas atidėjimas. Anksčiau rastos klaidos taip pat dar ne visos pataisytos. Erdvių agentūra nebegali pasakyti, kada bus atlikti pataisymai. Buvo numatyta, kad erdvėlaivis bus iššautas į erdves rugsėjo 4 d. NASA vadovybė itin susirūpinusi neišaiškinama situacija, tartum kokiu sabotažu, bet kai kurie administracijoje mano, kad nėra pakankamai patyrusio personalo, kaip kad būdavo anksčiau, todėl ir įvyksta klaidų.

— **Izraelio** Gynybos ministeris Yitzhak Rabin pripažino, kad Izraelio kareiviai peržengia savo ribas, malšindami palestiniečius, bet mušimas jų esąs teisėtas ir leistinas veiksmas.

— **Cambodijos** princas Norodom Sihanouk pasitraukė iš Jungtinių Tautų pripažintos partizanų organizacijos vadų ir išvyksta gyventi egzilėje į Prancūziją.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Varšuvoje** Lenkijos saugumo policija areštavo vieną opozicijos vadovaujantį narį, kuris ruošėsi dalyvauti Varšuvos sukilimo 44 m. paminėjime prieš nacius. Leszek Moczulski buvo suimtas 4 vyrų prieš pat jam išvykstant į Mišias. Tuo pačiu metu buvo suimti ir kiti lenkų opozicijos veikėjai.

— **Izraelio** policija sekmadienį suėmė Faisal Husseini, kuris yra, pagal Gynybos ministerio Rabino pasakymą, vienas svarbiausių palestiniečių teisių veikėjų užimtose teritorijose. Tai padaryta administraciniu įsakymu. Suimta ir dar kitų 10 palestiniečių.

— **Iranas** pranešė, kad, kol vyksta pasitarimai paliaubų reikalu, neužpuldinės laivų, kurie yra Persų įlankoje.

— **Valstybės** departamento sekretorius George Shultzas pirmadienį pradėjo dešimties dienų kelionę po Lotynų kraštus. Jis Gvatemaloje su Costa Ricos, Honduro, El Salvadoro ir Gvatemalos užsienio reikalų ministeriais tarėsi taikos klausimais. Iš čia jis lankysis Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje ir Bolivijoje. Grįždamas vėl sustos Centro Amerikoje ir kartu su Costa Rica, El Salvadoru ir Honduru paminės vienerių metų sukaktį, kai buvo pasirašytas taikos paktas, kurį pasiūlė Costa Ricos prezidentas Oscar Arias. Rugpjūčio 10 d., Shultzas vyks į Ekvadorą į naujo prezidento Rodrigo Boria inauguraciją.

— **New Yorke** Associated Press agentūra pravedė įvairių žmonių apklausinėjimus, ar jie norėtų būti JAV prezidentu. 89% atsakė, kad ne, nes nepatinka sistema, kurioje prezidentas turi vadovauti kraštui, o 41% pasakė, jog nenorėtų, kad jų vaikai būtų Amerikos prezidentu. JAV prezidentas neturįs privataus gyvenimo, nes spauda, televizija ir radijas per daug domisi jo asmeniniu gyvenimu.

— **Barcelonoje** po vienerių metų gydymosi nuo leukemijos ligos vėl pasirodė garsusis ispanų tenoras Jose Carreras koncerte, kurį kritikai labai gerai įvertino. Tenoras, kuris laikomas trečiuoju pasaulyje po Pavarotti ir Domingo, mano, jog po metų galės pradėti dainuoti ir operose, o per tuos metus jis ribosis tik rečitaliais. Jis sako, jog tai jo gyvenime laimingiausia diena, kad galėjo vėl pradėti dainuoti. Jis sukrito Paryžiuje befilmuojant Puccini operą „La Boheme". Gydėsi ir Seattle vėžio ligų centre. Dabar įsteigė Jose Carreras Leukemia fondaciją. Jis pasisakė norįs gyventi ramiai ir būti patenkintas mažais dalykais ir praleisti daugiau laiko su savo vaikais.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 3 d.: Nikodemas, Manigirdas, Lidija, Lengvinė, Augustė.

Rugpjūčio 4 d.: Domininkas, Perpetua, Gerimantas, Nemunė, Milgedė.

ORAS

Saulė teka 5:45, leidžiasi 8:09.

Temperatūra dieną 100 l., naktį 75 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ,-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

STOVYKLON VYKSTANT

Mielos Sesės,

Kaip girdžiu — jau nebe viena kuprinė supakuota kelionei į VII-ją Tautinę stovyklą! Nebe savaitės skaičiuojamos, o dienos braukiamos kalendoriuje — po visų didžiųjų renginių susitikimui gamtoje, senų ir būsimų draugų rate, nakties prieblandoje laužų liepsnoms buriant jaunystės laimę...

Ką pasakyti Jums, ko dar negirdėjot visame pasiruošime? Nemanau, kad yra kas daug! Galiu tik pasidžiaugti jaučiamu entuziazmu, ‚vibracijomis' iš toli, tvarkinga registracija ir tikrai šiltu atsiliepimu į prašymus, vadovių pageidavimus. Sekant senąja patarle, kad „gera pradžia — pusė darbo", MANO LIETUVA iškils kalvų viršūnėje lyg padavimuose užburtas dvaras, kalbėdama senos ir išdidžios tautos šimtmečių istoriją, neužgniaužiamą ryžtą laisvės siekiui, tarytumei ranka pasiekiamas prabočių šeimos medis apnuoginąs savas šaknis, kad nieks nuo tikro kelio nenuklystų jųjų apkabintas... Laisva LIETUVA — mūsų LAIMĖS ŽIBURYS!

Palinkėt telieka Jums geros kelionės! Su džiaugsmu palikt namus ir sugrįžti atgalios laimingai, gražiausių išgyvenimų ir patirties perpildyta ‚kuprine' nešinoms! Ta dešimtis dienų tebūnie Jums tikro šventadienio išvyka, kur nebus laiko tiktai sau, ar juodai minčiai — pirma mintis tebūn' kitam, o tik tada jau sau pačiai. Iš širdies plaukianti šypsena lai užkrečiamai nušviečia stovyklą ir ištiesta ranka neprašoma lai jungiasi prie naštą nešančios. Jei kas suklups — padėkim atsikelti. Ir ašarą nušluostykim, jei kam skaudės. Garsi lai būna stovykla savo daina ir džiugiu juoku dienos darbų eigoj, gili ir išsami savo svarstybose, atjautime, — išdidi sava kilme, savojo siekio ryžtingume!

Kiekviena prie registracijos stalo sustojanti sesė bus mūsų ambasadorė švenčiant 70 Lietuviškosios Skautijos darbo ir gyvavimo metus! Ji bus ambasadorė atsisakančios mirti tautos, nes švenčiame taip pat 70 metų sukaktį, kai didžiųjų kryžkelėje kėlėsi atgimus Lietuva, numetus pavergėjo pančius. Išlikusi nepalaužta vergijoje naujoj... TU MAN ARTI... TU MAN SAVA... TU — MANO LIETUVA! — medžių lapais šlamės į tolius skriejanti stovyklinė daina!

Linkiu tad,kad su pirmu žingsniu stovykloje jau spinduliuotumėt tą nuotaiką savu šypsniu, savąja išore, elgesiu ir širdimi. ‚Kalbėkime' savo pačiu buvimu, ką reiškia LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA. Pasauliniu mastu nėra mūsų daug. Bet, tiek, kiek yra, galime ‚kalnus versti', jei žinosim kur einame ir kodėl, jei visos su pasididžiavimu atliksim savo pareigą, ir vardą pasakysim!

Linkiu, kad MANO LIETUVA atvertų Jums savo kraičio skrynios paslaptį. Linkiu, kad Jūs pačios turėtumėt jon ką įdėti sekančiajai sesei!

Šiandien didžiuojuosi Jumis!

BUDĖKIME!

v.s. t.n. Stefa Gedgaudienė
Vyriausia Skautininkė

SESERIJOS ŽINIOS

SKAUTIJOS FONDO PARAMA SESERIJAI

Širdingai dėkojame Lietuviškosios Skautybės fondui už skirtą 1,000 dol. Seserijos daliai, VII-sios Tautinės stovyklos rengimo parėmime! Dėkojame LSF rūpestingai ir darbščiai vadovybei, kuri palyginus tyliai, bet pastoviai ir intensyviai dirba jau 13 metų, kad sutelkto kapitalo procentais galėtų paremti mūsų Lietuviškąją Skautiją visame pasaulyje. Ypatingai tą paramą jaučiame ruošiant vadovų,-vadovių kursus, stovyklas, leidžiant skautiškus leidinius ar kitais specifiniais atvejais. Ir šį kartą ją gauname labai, ir labai laiku! Širdingas, skautiškas AČIŪ JUMS!

Norėtume pabrėžti, kad LSF yra tvarkomas skrupulingu atidumu ir atskaitomybe. Visos aukos eina į Fondą, be jokių ‚nubyrėjimų'. Administracinių išlaidų padengimui LSF vadovybė turi atskirą sąskaitą, kuriai lėšos yra sutelkiamos jų asmeninėmis pastangomis, ruošiant tam tikslui renginius, nesibaidant net ir pyragų kepimo, etc.! Kiekvienais metais daroma LSF revizija ir pateikiama išsami atskaitomybė, kas iš tikro turėtų būti pavyzdžiu mūsų visiems vienetams be išimties. Augantis Fondas užtikrina ryškesnę ir pastovią paramą skautaujančiam jaunimui ir palengvina skautiškosios idėjos tęstinumą. Geriausios sėkmės ir ištvermės Jų darbe ir siekyje!

Šiuo metu, švenčiant LSS 70-ties metų veiklos ir gyvavimo sukaktį, vyksta Lietuviškosios Skautybės Fondo loterija — 3,500 dol. vertės dovanos! — kurių traukimai bus Tautinėje stovykloje, VIII.21 d. Laimėjimų knygutės yra išsiuntinėtos, arba gaunamos pas LSF atstovus-platintojus vietovėse. Norintieji gali dar gauti tiesioginiai iš v.s. Česlovo Kiliulio • 17 Tyler Rd. • Lexington, MA 02173 • tel. 617/861-1465.

Širdingai kviečiame visus įsijungti į talką LSF loterijoje, kad neliktų nė vienos neišplatintos knygutės! Iš tikro — tai yra talka mums pačioms. Be didelių kalbų, be reikalavimų ir sąlygų LSF parama yra vis stipriau jaučiama mūsų skautavime. Lygiai taip pat, be didelių kalbų, galime ir mes stoti šalia jų savąja talka, įvertindami jų darbą ir... nors padėkodami. O kai po ranka pasimaišo atliekamas doleris — ten tikrai saugi vieta jam! Be to, tai neša — nors ir nepasveriamą — nepakeičiamą procentą mums visiems.

Nuoširdi padėka ir geriausi linkėjimai visai LSF Valdybai ir jos pirmininkui v.s. Česlovui Kiliuliui!

„VIDURAMŽIŲ PUOTA TRAKŲ PILYJE"...

Kad galėtumėte tikrai išgyventi ir Viduramžių, ir Trakų pilies nuotaiką ketvirtadienio vakaronėje, — pasistenkite, kad atsivežta apranga tikrai tai kalbėtų. Nėra tikra, kad laiko riba bus peržengta. Turės būt įdomu! Ar yra siūlymų dekoracijų priedui?

JEI LAIKO DAR VALANDĖLĘ TURIT...

Ant dviejų inčų (2") pločio lentutės — ilgis pagal reikalą — išrašykite savo miesto vardą ir atstumą, kelrodį iki stovyklos (bazuokite Clevelandu). Galite ir dekoruoti ornamentais ar savo tunto ‚štampuku'. Iš jų visų sesė Gilanda sudarys didįjį kelrodį kelionei iš VII-sios Tautinės Stovyklos į Vilnių!

NEPAMIRŠKITE...

- Visų reikalingų formų, jei neprisiuntėte: atsakomybės atpalaidavimo, daktaro pažymėjimo, apdraudos pavadinimo ir numerio, atsarginio adreso kur kreiptis, jei bėdos atveju nebūtų galima susisiekti su tėvais ar globėjais.
- kad tvarkingos darbo ir išeiginė uniformos yra privaloma.
- kad dienos kartais būna vėsios ir lietingos.
- kad be geros nuotaikos ir draugiško nusiteikimo ir stovykla tokia būti negalės!
- kad stovykla yra skautiška mokykla, ir jos taisyklės privalomos VISIEMS. Ką reiškia gairės?
- kad sujungtų rankų ratas yra mūsų nenutraukiamas ryšys, kad saugotume viena kitą ir Skautiškąją idėją nuo dienos nešamų pažeidimų.

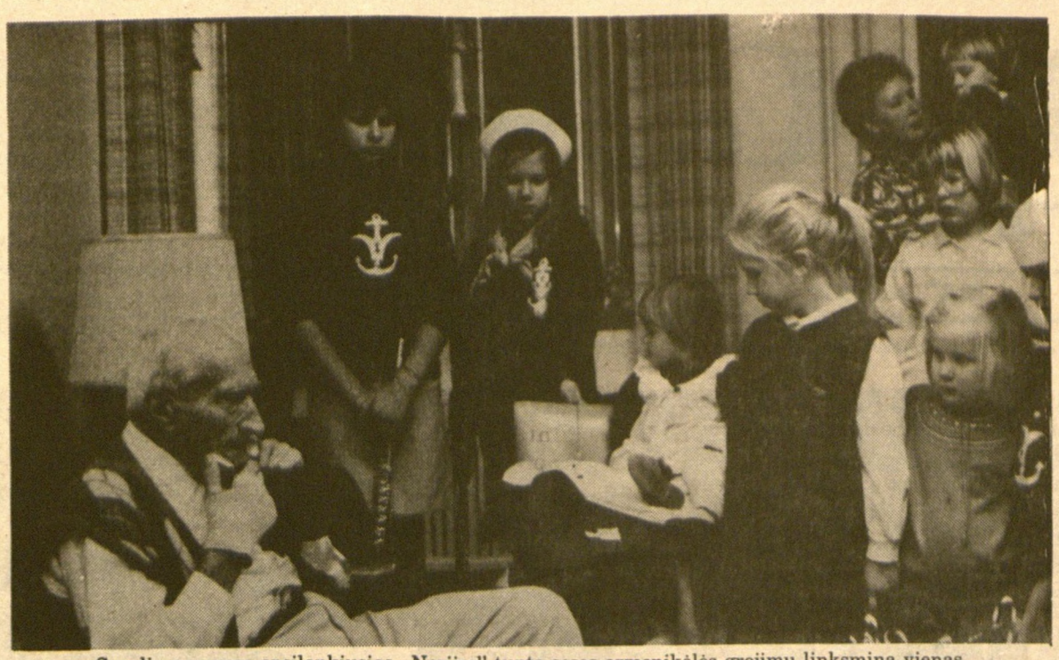

Senelių namuose apsilankiusias „Nerijos" tunto seses armonikėlės grojimu linksmina vienas tų namų gyventojas. Klausosi — Erika Jokubauskaitė, Diana Gulbinaitė, Nida Lendraitytė, Austė Ringutė, Daina Ringutė ir Erika Braune. Nuotr. gilumoje — Vida Jonušienė jauniausiam lankytojui aiškina apie lūpinę armonikėlę. Nuotr. **A. Gulbinienės**

NEPAPRASTA PARODA

Ateinančioje Tautinėje stovykloje matysime parodą, kuri labai skiriasi savo rodinių pobūdžiu ir retumu nuo visų kitų parodų. Brolijos rajone, trečios kartos Amerikos lietuvis Henrikas L. Gaidis rodys įvairių laikotarpių, o daugiausia Lietuvos nepriklausomybės meto, Lietuvos kariuomenės ginklų, uniformų, uniformų ženklų ir pasižymėjimo ženklų gausų rinkinį. Visi tie daiktai dabar retai randami ir istoriniai labai vertingi. Visi stovyklautojai ir stovyklos svečiai turėtų nepraleisti progos nuodugniai susipažinti su šia paroda.

Parodos savininkas Henrikas Gaidis yra retai randama ir sutinkama asmenybė. Jis jau trečios kartos amerikietis lietuvis. Visi keturi jo seneliai – močiutės į Ameriką, į Baltimorę, atvyko iš Lietuvos šio šimtmečio pirmame dešimtmetyje; čia sukūrė šeimas, kuriose gimė Henriko tėvas ir motina. Jis gimė 1940.X.20 d. Baltimorėje, kur pradžios mokslą baigė lietuviškos Šv. Alfonso parapijos mokykloje. 1962 m. jis tarnavo JAV karo aviacijoje ir į atsargą išėjo leitenanto laipsniu. Dabar gyvena netoli Washingtono ir dirba federalinėje tarnyboje. Nors jo šeima tautiniai mišri, jo dukrelė Amber priklauso Washingtono lietuvių skaučių draugovei ir ten mokosi lituanistinėje savaitgalio mokykloje. Nors sunkokai kalba lietuviškai, Henrikas yra giliai sąmoningas lietuvis, jautriai besisielojantis Lietuvos reikalais ir gerai susipažinęs su Lietuvos istorija, ypač jos kariuomene. Jo rinkinio rodiniai yra jau retai beužtinkami ir juos sukaupti pareikalavo iš jo didelių asmeninių išlaidų.

Dviem atvejais ši paroda buvo atvežta į Chicagą, o keliais kitais atvejais buvo rodyta kitose vietovėse.

Kartu su Henriku Gaidžiu Tautinėje stovykloje lankysis ir dabar JAV karo laivyne tarnaujantis, taip pat iš Baltimorės kilęs Lieutenant Commander John Keydash — lietuviškai tariant komandoras leitenantas Jonas Keidošius, kuris mūsų jūrų skautus,-es žada supažindinti su įvairias jūreivybos dalykais.

V. Statkus

AUSTRALIJA TARP DVIEJŲ TS

Australijos rajono vadas jvs V. Vaitkus skelbia, kad šio rajono sesėms-broliams, vykstantiems į VII-ją TS Amerikoje, vadovaus s. Alg. Žilinskas, gyv. Melbourne. Brolis Algimantas padės vykstantiems gauti papigintas keliones lėktuvais bei teiks kitą reikalingą informaciją.

Jau yra užsiregistravusių pavienių skautų ir skaučių, o Sydnėjuje skrydžiui į Tautinę ruošiasi penketukas iš „Geležinio Vilko" skautų vyčių būrelio. Skautininkas Balys Barkus iš Sydnėjaus, šiuo metu bene jau pakeliui į JAV, taip pat žada dalyvauti VII-je TS.

*

Australijos lietuviškoji skautija taip pat ruošiasi ir savajai (papildomai) VII-jai Taut. stovyklai, kuri vyks ateinančių metų sausio 2-10 dienomis Mylor vietovėje, apie 35 km nuo Adelaidės. Stovyklą pavadintą LIETUVOS vardu, sudarys Brolijos, Seserijos ir skautininkų rajonai.

Kovo mėn. Adelaidėje buvo sukviestas TS ruošimo komitetas, pirmininkaujamas sesės D. Baltutytės, sudarytas darbštaus skautiško penketuko; komitetui pavesta suorganizuoti stovyklą, paruošti taisykles, nustatyti mokestį ir sudaryti vadovybę.

Balandžio pradžioje rajono vadijos painformuota, kad TS mokestis būsiąs 90 dol.; stovykloje visi išsiteksią po stogu, išskyrus skautus vyčius...

Šiuo metu TS komitetas sparčiai telkia lėšas: kreiptasi į lietuviškas institucijas paramos; „Vilniaus" tuntas Adelaidėje suruošė subatvakarį, sutelkdamas 800 dol.; komiteto lėšų telkėja s.dr. St. Pacevičienė organizuoja vertingų laimikių loteriją, kuri bus pravesta visos Australijos mastu; bilietai jau išsiuntinėti platinti visiems rajono tuntams.

(T.Ž.)

ŽIUPSNELIS VII TAUTINĖS STOVYKLOS STATISTIKOS

Vėliausiomis žiniomis iki šiol VII Tautinėje stovykloje dalyvausiančių užsiregistravo 735 broliai ir sesės. Iš jų: 572 iš JAV-ių, 97 — iš Kanados, 24 iš Anglijos, 15 iš Vokietijos, 7 iš Australijos ir 3 iš Pietų Amerikos. Tikimasi, kad šis skaičius dar kiek padidės stovyklai priartėjus. Taip pat tikimasi sulaukti didoko būrio savaitgalio stovyklautojų ir kelių tūkstančių besilankančių svečių.

„KERNAVĖS" TUNTO JUBILIEJUS

30 metų yra ilgas laikas organizacijos gyvenime. Tiek metų gyvuoja „Kernavės" skaučių tuntas Chicagoje. Tuntas šią sukaktį paminės šauniame pokylyje spalio 1 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus puošnioje „Gintaro" pokylių salėje. Buvusios ir esančios kernavietės, o taip pat ir gausūs „Kernavės" tunto bičiuliai kviečiami jau dabar pasižymėti šį įvykį savo kalendoriuose ir nepraleist progos pasidžiaugti „Kernavės" tunto ilgametės ir našios veiklos sukaktim.

Prieš 55-rius metus — 1933 m. Palangoje. Kas atpažįstate šiuos brolius ir seses?

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

OSI ir Izraelis

STUMIA MIRTIN DEMJANJUKĄ

„The Thunderbolt" nr. 326 išspausdino fotostatinę kopiją komunistų laikraščio „People's Daily World", kuris kovo 25 d. įdėjo žinią, kad tą savaitę Maskvoje įvyko atviras pasikalbėjimas tarp OSI direktoriaus Neal Sher ir Sovietų generalinio prokuroro pirmojo pavaduotojo Aleksandro Sucharevo, dalyvaujant Sovietų prokuratūros aukštiesiems pareigūnams ir Sovietų užsienio reikalų ministerijos bei JAV ambasados atstovams. Pasikalbėjimai koncentravosi apie bendradarbiavimą ieškant II pasaulinio karo nacių kriminalistų.

Taigi tik nacių. Apie komunistus karo kriminalistus nebuvo kalbama. Maskva savo karo kriminalistų nebaudžia. Nežiūrint tokio neteisingumo, OSI vadovybė vis palaiko glaudžius ryšius su komunistų diktatūros įstaigomis, keliant bylas prieš jau JAV pilietybę turinčius asmenis. OSI bendradarbiavimas tebetęsiamas su komunistų įstaigomis, imigrantai tremiami kitur, kai tuo tarpu jų bylos turėtų būti sprendžiamos iš esmės Amerikoje, pagal JAV teisinę sistemą, nepalaikant ryšių su Sovietų įstaigomis, kurios tokios pačios diktatūriškai neteisingos, kaip ir nacių.

*

Šiuo metu pavojingiausioje padėtyje yra OSI akcijos auka John Demjanjuk, jau Izraelio teismo nuteistas mirti. Jis yra ukrainietis, visą jo bylos eigą labausiai atsidėję sekė ukrainiečiai. Pasaulio Ukrainiečių kongresas, šią bylą ištyręs, paskelbė specialų pareiškimą, kurį išspausdino „Ukrainian Weekly".

Toliau ukrainiečiai išdėsto priežastis, dėl kurių laiko šį Izraelio teismą prasilenkimu su teisingumu.

Demjanjukas nenusikalto prieš Izraelio įstatymus. Jo tariami nusikaltimai įvykę 1942-1943 m., o tada Izraelis dar neegzistavo ir jokių jų įstatymų nebuvo iki 1948 m. Demjanjukui primetami nusikaltimai Treblinkoje buvo padaryti ano meto tos šalies valdžios įsakymais.

Kas liečia įrodymus, tai anie nusikaltimai buvo padaryti prieš 40 metų ir po tiek laiko liudininkų parodymai įtartini, ypač jei nėra kitų tikrų paremiančių duomenų. Todėl jie nepakankami pasmerkimui kriminaliniame teisme. Iš kitos pusės, yra liudijimas, pasirašytas 1945 m., paremiantis Demjanjuko nekaltumą. Šį dokumentą JAV įstaigos turėjo beveik dešimtmetį, bet jis buvo neprieinamas gynybai, iki teismas pasibaigė. Apie 50 buvusių Treblinkos kalinių, išlikusių gyvų, negalėjo atpažinti, kad Demjanjukas buvo tas „Baisusis Ivanas".

Sovietų parūpintas identifikacijos raštas taip pat nepakankamas. Vienas iš pirmaujančių pasaulio grafologų — Julius Grant — paliudijo, kad ant tos Sovietų parūpintos kortelės parašas yra ne Demjanjuko ir kad tai tikriausiai yra falsifikatas. Tos identifikacijos kortelės fotografijoje yra dvi sąvaros skylučių žymės, bet jos nėra skylutės. Tose „skylutėse" paprasta akimi matomas raudonas rašalas, kuris yra Sovietų gamybos. Toliau žinomam teismo ekspertui William Flynn, kuris nustatė, kad garsus vadinamas „Baltasis Salamandros laiškas" buvo falsifikuotas, nebuvo leista nuimti gabalo klijų nuo fotografijos užpakalio, nors tai būtų parodę, ar Sovietai prilipino ar neprilipino Demjanjuko nuotrauką ant to asmens liudijimo. Reikšmingiausia, kad Sovietai instruktavo Izraelį nepadaryti jokių kortelės fizinių sužalojimų ją betyrinėjant. Dėl to ukrainiečiai klausia, „argi gali būti sovietinio liudijimo saugojimas svarbesnis, kaip išsaugojimas žmogaus gyvasties?"

Teisėjas Dov Levin supurtančiai prasilenkė su ta pagrindine teisingumo taisykle, gerbiama visame civilizuotame pasaulyje, kad asmuo, įtariamas nusikaltęs, yra laikomas nekaltu, kol nebus be protingos abejonės įrodyta, kad jis tikrai kaltas. Tuo tarpu teisėjas Levin 1988 m. gegužės 17 d. pareiškė Norfolke, Virginijoje: „Mums nepadaro įspūdžio, kai kas nors sako ‚Aš esu nekaltas'... Nekaltumas turi būti įrodytas"... Teisėjo Levino po teismo pareikšti komentarai rodo tęsiamą ir didinamą skaičių Izraelio ir kai kurių jo kalbėtojų pastangų įtikinti pasaulio publiką, kad John Demjanjuk yra kaltas. Kam gi tokia gausa rašymų ir kalbėjimų, jeigu tai, kas buvo nuspręsta Izraelio teisme buvo teisinga ir be įtarimų? Tie didėjantieji neramumai tarp tų balsų atskleidžia didėjantį įsitikinimą, kad įvyko dideli prasilenkimai su teisingumu.

*

Pagaliau Lord Dening savo straipsnyje „Daily Telegraph" 1988 m. balandžio 28 d. pareiškė: „Baiminuosi, kad teismas parodo rasinio ir politinio kerštavimo ženklus. Jei Niurnbergo teisme prokurorų darbas prieš tuos nuteistuosius buvo aiškus iš dokumentų ir neginčijamas, čia buvo vietos abejonėms. Čia prokuratūra pasitenkino identifikacijomis liudininkų, parodžiusių praslinkus jau 40 metų. Bet mes visi žinome, kaip daromos klaidos liudininkų, duodančių čia identifikacijos parodymus. Kaltinamasis visą laiką pabrėžė, savo nekaltumą. Apie atmosferą teismo metu galima spręsti iš pranešimų, kad ten buvo ‚plojimai, džiaugsmo šauksmai, net šokiai' pripildytoje auditorijoje, kai Demjanjukas buvo nuteistas mirti. Kai aš nuteisdavau mirti, būdavo iškilminga tyla".

Ukrainiečių kongresas savo pareiškimą baigia: „Iš viso būtų klausimas, ar pagal tarptautinę teisę Demjanjuko teismas turėjo būti Izraelyje. Tačiau tikėkimės, kad vyraus šaltesnės galvos ir šviesesnės širdys kai Aukščiausias Izraelio teismas svarstys J. Demjanjuko bylos apeliaciją gruodžio mėnesį". Tokį pareiškimą ir tokias viltis skelbia Laisvojo Pasaulio Ukrainiečių kongresas.

Apskritai apie tas OSI bylas galima pasakyti, kad jos yra labai vienašališkos. Ieškoma tik nacių nusikaltėlių, bet jokios akcijos neparodoma prieš komunistus karo nusikaltėlius. Naciai jau yra mirę, praeitis, o iš komunistų pusės pasauliui grėsmė tebėra didelė, o komunistų karo nusikaltėliai buvo tokie patys žiaurūs, kaip ir naciai.

Nieko negalima pasakyti prieš baudimą, jei kas bus kaltas, tačiau tie JAV-se gyvenantieji ir jau beveik visi turintieji JAV pilietybę tariamieji karo kriminalistai turi būti teisiami JAV teismų, pagal JAV teisinę sistemą, kaip ir kitose kriminalinėse bylose, panaudojant prisiekusius teisėjus ir duodant valstybės parūpinamą gynybą. Ir tose bylose neturi būti jokio bendradarbiavimo su sovietinėmis įstaigomis, nes komunistai yra tokie pat kriminalistai, kaip ir naciai.

Juoz. Pr.

ISTORIKAI APIE BIRŽELIO TRĖMIMUS

Pagaliau pradėta rašyti apie masinius 1941 m. trėmimus ir bent du asmenys, partijos istorijos instituto direktorė profesorė Kašauskienė ir LTSR valstybės saugumo komiteto pirmininkas Eduardas Eismuntas paskelbė duomenų oficialioje spaudoje. Be to, Vilniaus universiteto docentas, vienas kompetentingiausių Lietuvos istorikų, Liudas Truska paskelbė kitus skaičius, bet atrodo, kad jis neturi galimybės prieiti prie kai kurių svarbių archyvų.

Gegužės 21 d. „Tiesoje" Kašauskienė teigė, kad 1941 m. birželio 14-17 d. iš Lietuvos buvo ištremta 12,562 respublikos gyventojai, areštuoti ir nuteisti 3649 asmenys, tai yra šiek tiek per 16 tūkstančių žmonių. Autorė taip pat pažymi, kad išvežtos 7439 šeimos. Nujausdama, kad šis skaičius per mažas, ypač atsižvelgus į didelį šeimų skaičių, ji pažymi, kad vokiečių okupacijos metais kai kurie leidiniai minėjo panašų skaičių, būtent 17,602 asmenys.

Šie Kašauskienės skaičiai nėra nauji, jie pasirodė Amerikos Kongreso leidinyje dar 1954 m. Kai komunistai galvotrūkčiais pabėgo iš Lietuvos 1941 metais, jie paliko daugelį dokumentų apie trėmimus ir kitus teroro aktus. Vienas šių dokumentų — tai ranka rašyta lentelė, kurioje nurodoma, kiek žmonių buvo suimta ir ištremta iš kiekvieno Lietuvos apskrities bei Kauno miesto. Pažymėta, kiek žmonių suimta, kiek ištremta, kiek šeimų ir pavienių žmonių. Šioje lentelėje pažymima, kad išvežta 12,562 asmenys, lygiai tiek, kiek dabar skelbia Kašauskienė, bet kad suimta ne 3649 asmenys, kaip nurodo istorikė, bet 4923. Iš NKVD lentelės tuojau matyti, kad Kašauskienė į savo sąrašą neįtraukė 1274 vadinamų nusikaltėlių, kurie buvo suimti tuo pačiu metu. Be to, Kašauskienė į savo skaičiavimą neįtraukia 500 išvežtų prostitučių. Taigi Kašauskienė iš esmės pakartoja seniai žinomus duomenis.

Eismunto skelbiami duomenys iš to pačio šaltinio, tačiau Valstybės saugumo komiteto viršininkas nutyli skirtumą tarp ištremtųjų ir suimtųjų ir visiškai nemini pastarųjų, tad ir tvirtina, kad buvo ištremta tik 12,562 gyventojai. Bet reikia prisiminti, kad, vykdant trėmimus, vyrai dažniausiai buvo suimami, atskiriami nuo šeimos ir siunčiami į lagerius, kol žmona, vaikai ir tėvai buvo iškeldinami kitur. Bet visi suimtieji ir oficialiai tremiamieji, lygiai laikytini birželio trėmimų aukomis.

Šiuo atžvilgiu Kašauskienė nepalyginti sąžiningesnė, nemėgina piktanaudžiauti dirbtiniu skirtumu, siekdama sukurti dirbtinai mažą tremiamųjų skaičių. Be to, Eismuntas iškreipia padėtį, skelbdamas ištremtųjų socialinę sudėtį. Pasak jo buvo 5536 buvę aktyvūs buržuazinių partijų veikėjai, 1582 — vadovaujantys policijos aparato darbuotojai, 221 — karininkas, 3165 — buvę dvarininkai, fabrikantai, 1430 — bėglių iš Lenkijos ir 449 prostitutės. Čia gal įsivėlė korektūros klaida, nes minėtoje lentelėje minimos 499 prostitutės.

Iš Eismunto duomenų apie socialinę sudėtį atrodytų, kad nukentėjo išnaudotojai ir buvę valdininkai. Bet tikrovė visiškai kita. Pirma, reikia pabrėžti, jog Eismunto minimos kategorijos kaip tik tos, kurias tuo metu vartojo NKVD. Todėl kiekvienas tremiamasis, ar jis būtų kelerių metų vaikas ar senelis paliegėlis ar politika nesidominti moteris, buvo įtraukiamas į vieną ar kitą iš šių kategorijų. Antra, ir dar svarbiau, reikia prisiminti, kad tremiamųjų daugumą sudarę vaikai ir moterys, nes, kaip minėjome, vyrų dauguma buvo izoliuojami kaip kaliniai, tad ir nepateko į oficialius tremiamųjų sąrašus. Iš Eismunto minimų 12 tūkstančių tremiamųjų mažiau negu keturi tūkstančiai buvo vyrai, tad sąžiningumas būtų reikalavęs, kad būtų paminėta, jog absoliučią daugumą tų buržuazinių partijų veikėjų, kapitalistų, dvarininkų, vadovaujančio policijos aparato sudarė moterys ir vaikai.

Taigi Kašauskienė ir Eismuntas remiasi viena NKVD ranka sudaryta lentele. Bet galime suabejoti jos tikslumu. Danieliaus Todeso 1941 m. parengtas pranešimas apie trėmimus Kaune labai reikšmingas. Todesas pranešė, kad buvo ketinama ištremti 494 šeimas, 1371 žmogų. Iš jų 240 nebuvo suimti, daugiausiai dėl to, kad nepasisekė jų sugauti. Bet nepaisant to, buvo suimta 1965 žmonės, 594 daugiau negu numatyta. Kadangi 240 numatytų žmonių aukų nebuvo suimta, tai reiškia, kad į saugumo rankas pateko beveik 850 žmonių, kurių nebuvo originaliuose sąrašuose. Kaunas buvo trėmimų centras, čia buvo galima surinkti tiksliausias žinias, patikslinti sąrašus.

Vis dėlto minėtoje lentelėje pažymėta, kad iš Kauno išvežta 120 mažiau žmonių negu Todeso sąrašuose. Jei panašiai vyko kitose apskrityse, ištremtųjų skaičių reikėtų padidinti dar dviem su puse tūkstančio — iki bent 20 tūkstančių. Bet jei apskrityse įvykių eiga buvo panaši kaip Kaune, tai yra, kad buvo suimta gerokai daugiau negu numatyta ir, jei nebuvo laiku pranešta Kaunui, tai gal ir buvo ištremta trisdešimt tūkstančių žmonių, kaip dažniausia minima. Be to, reikia dar kartą pabrėžti, kad visa ši analizė grindžiama viena ranka parašyta ir, mano žiniomis, nepasirašyta lentele.

Yra kita statistika, kuria gaunamas daug didesnis tremiamųjų skaičius, būtent prėkinių vagonų skaičius. Iš Lietuvos iškeliavo 19 ešalonų su 871 vagonais, į kuriuos buvo suvaryta 31,000 žmonių. Yra išspausdintas sąrašas, kuriame pažymima stotis, iš kurios išvyko ešalonai, išvažiavimo data, vagonų ir išvežtųjų skaičius, kraštas į kurį žmonės buvo vežami, net važtaraščio numeris. Šį sąrašą reikėtų nuodugniai ištirti ir viltis, kad ilgainiui bus galima pašalinti duomenų skirtumus bei kylančias abejones, kad tiesa dar slepiama.

K. G.

LB krašto valdybos pirm. Vytautas Volertas po pasitarimo Los Angeles, Cal. Iš kairės: Vytautas Volertas, LB Los Angeles apyl. pirm. Edmundas Kulikauskas, Santa Monika apyl. pirm. Stasė Korienė, LB apygardos pirm. Angelė Nelsienė ir tarybos narys Algis Raulinaitis.

DEMOKRATŲ KONFERENCIJA

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Demokratų partijos atstovų suvažiavimas Atlantoje vokiečių akyse atrodė kaip tikras karnavalas: balionai, birbynės, disko salės šviesos ir t.t. skyrėsi kaip dangus ir žemė nuo vokiškos tvarkos. Mat, Vakarų Vokietijos pilietis yra pripratęs prie vokiškai skirtingos rinkiminės kampanijos ir atmosferos. Jis negalėjo įsivaizduoti, kad į stipriausios pasaulio valstybės prezidento kėdę einama tokiu „nerimtu" keliu, paverčiant didelę salę — cirko arena. Nesistebėkime kad ir televizijos ekrane nevieną kartą teko išgirsti JAV vasaros karnavalo pavadinimą.

Išrinkus kandidatu Michael Dukakį, specialūs korespondentai iš Atlantos davė plačius komentarus pažymėdami, kad graiko sūnus turi daug vilčių būti išrinktu demokratų partijos JAV prezidentu, kadangi po aštuonerių metų, amerikiečiai nori pasikeitimo Baltuosiuose rūmuose. Tačiau su savo socialdemokratinėm idėjom M. Dukakio atstovai vargu ar toli nukeliaus. Daugumas korespondentų savo pranešimus baigia tokiais sakiniais: „kiekvienas Dukakio žingsnis į Baltuosius rūmus bus sunkiu darbu".

Minimi pokariniai laikai: John F. Kennedy rinkimus laimėjo tik „per plauką". Taip pat ir J. Carteris sunkiai skynė kelią, nors respublikonai buvo paskendę „Watergate" aferoje. Šiandieną JAV gyvena gerbūvio laikotarpį ir palyginus su Vokietija, turi mažą bedarbių skaičių (Vokietijoje jis siekia beveik 10%). Tad ekonominiai veiksniai gali suvaidinti svarbų vaidmenį, nors kaip minėjau, po aštuonių valdymo metų, amerikiečiai jau pavargo, matydami tą patį veidą, norėdami „atnaujinti" Baltuosius rūmus. Tačiau senam „showman" Reaganui jo įpėdinis George Bush dar neprilygo.

Daug spaudoje prirašyta ir apie Michael Dukakį. Patalpintos jo vaikystės nuotraukos su graikiškais tautiniais rūbais, tiksliai atvaizduota jo biografija. Rašoma, kad jo turtas siekia 800 tūkst. markių (š. m. liepos mėn. 22 d. 1 JAV dol. = 1.82 m.), jo metinis atlyginimas yra 140 tūkst. markių ir 1971 m. už 50 tūkst. m. nupirko namus, kurio vertė šiandieną siekia 380 tūkst. m. Vairuoja penkių metų „Dodge" automašiną, apsiperka „super" krautuvėse, pats augina daržoves, o į darbą važiuoja požeminiu traukiniu, laikydamas byloms sudėti plastikinį portfelį. Šalto būdo žmogus, labai taupus, nepripažįsta jokių kredito kortelių.

Žydų kilmės žmona yra visiškai skirtingo tipo. Jis šaltas, rezervuotas, ji — atvira, jausminga. Michael taupus — Kitty išlaidi, mėgsta apsipirkimus, laisvai „leisti" pinigus, slėpdama ekstravagantiškus apsipirkimus nuo vyro. M. Dukakis mėgsta namuose gamintą maistą, Kitty valgyklos. Ir po 25 ben-

(Nukelta į 4 psl.)

PALIKAU PĖDAS EUROPOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

10

Jis nėra tik paprastas tiltas, bet paveikslų galerija. Jo stulpų, balkių ir sparų konstrukcija yra meniškai atlikta, o plokštėse, kurios dalija tilto pastogę į daugybę sekcijų, yra 109 senovės dailininkų nupiešti paveikslai su įrašais apačioje, kurie vaizduoja Luzernos miesto ir viso krašto istoriją. Gerokai nuo kranto į upę įbridęs ir prie tilto prijungtas yra aštuonkampis, mūrinis vandentiekio bokštas su smailia čerpių kepure. Šis ansamblis daro pasakiškai patrauklų vaizdą. Kitas dengtas tiltas (Spreuerbruecke) yra kiek toliau pavandeniui, prie kurio esanti užtvanka anksčiau sukdavusi malūno ratus.

Dar toliau, ant stataus upės kranto, visą padangę dominuoja, lyg gulbė, balta Guetsch pilis, kurioje dabar yra pirmos klasės restoranas ir naktinis klubas. Miesto centre, ant pat upės kranto, išdidžiai stovi Jėzuitų barokinė bažnyčia. Antrojo civilinio karo metu 1712 m. katalikai, susispietę apie šią bažnyčią, atlaikė protestantų puolimą ir ne tik Luzerna, bet ir visas kantonas išliko katalikiškas. Iš kito upės kranto žiūrint, bažnyčios baltos sienos, mūro stulpai ir du bokštai atsispindi vandeny ir daro tą mielą reginį dar gražesnį.

Pirmą kartą čia esančiam viduramžių pastatai, kurių šviesiaspalvės sienos dar papuoštos spalvingom langinėm, o stogai — visokiais bokšteliais ir laiptuotais kraigais kelia nuostabų pasigrožėjimą. Ir ne tik gražus, bet ir civilizuotas šis miestas. Štai, aikštėje, prie pat stambios gatvės, sustatyta eilė dviračių. Jų savininkų čia nėra. Apžiūriu, ar neužrakinti? Ne! Nustembu, nes kitur įprasta matyti dviračius grandinėmis prirakintus prie stulpų ar tvorų! Su tokiais gerais įspūdžiais sugrįžau į viešbutį.

Šiandien sekmadienis. Mudu su Onute anksti nuėjom į Jėzuitų bažnyčią, nes apie 10 val. gidė visus pavežios, po miestą. Oras prastas, lynoja. Pro įdomesnes vietas pravažiuojant, gidė aiškina vietos reikšmę ir istoriją. Svarbiausia, nuveža mus prie Liūto paminklo (Loewendenkmal). Išlipam ir žygiuojam į kalnelį, lietsargiais apsiginklavę. Reginys tikrai nuostabus: vertikaliam granito skardyje iškalta niša, kurioje guli (30 pėdų ilgio) nukautas liūtas (liūtas yra Luzernos simbolis), labai meniškai iš akmens išskobtas 1821 m. To merdinčio gyvulio viena koja atmesta į priekį, o veide įtikinanti mirties agonija. Net pagailo vargšo!

Šis paminklas iškaltas pagerbti šveicarų karius, kurie buvo prancūzų karaliaus Liudviko XVI sargybiniai. Sąžiningai savo valdovą gindami, visi tie samdyti sargybiniai žuvo 1792 m. prancūzų revoliucijos metu. Dabar gidė nuveža visą grupę į didžiulę Buecherer parduotuvę pirktis. Tiesa, prekės gražios, bet kainos dvigubai aukštesnės, negu New Yorke. Vienas kitas šį tą nusipirko, bet parduotuvės raginimas „Parsivežkit Šveicariją namo" tikrai nebuvo išpildytas. Atrodė, kad gidė dėl to buvo gerokai nusivylusi. Dabar grupės dauguma grįžo į viešbutį pasiruošti kelionei į Pilatus kalną, o mudu likom mieste.

Kai lietus praėjo, mudu pradėjom susipažinti su senamiesčiu. Visur gatvelės siauros, vienos krypties, akmenimis grįstos. Namai tikrai senoviški, bet šviesiai nudažyti, o kai kurių sienose išpiešti didžiuliai paveikslai, simboliai, ornamentika. Beveik visur palangių ir balkonų dėžėse žydi gėlės, o viešbučiai pasipuošę Šveicarijos ir visų 25 kantonų vėliavomis.

Paveikslai, gėlės ir vėliavos teikia šiam viduramžių miestui giedrią ir romantišką nuotaiką, kurią dar padidina nedidutės, bet jaukios aikštelės beveik kiekvienam kvartale. Kiekvienoj iš tų aikščių yra po šulinį-fontaną (Brunnen), iš kurio vamzdelių, ragų ar net gyvulių figūrų išteka vandens srovelės. Ne tiek jų tekantis vanduo įdomus, kiek fontano centre esantis stulpas, padabintas spalvomis, skulptūromis, ornamentais ir ant jo viršaus stovinčio kokio šventojo ar kitokia statula. Nei gatvėse, nei aikštėse automobilių nėra. Tai pėsčiųjų karalystė, o jų čia nė sekmadienį netrūksta!

Paprastai aikštelėse yra koks viešas pastatas. Prie Kapelle aikštės tūno sena, susigūžusi Šv. Petro koplyčia. Grūdų turgaus (Kornmarkt) aikštėje radom senąją (17 amž.) miesto rotušę, prie kurios priglaustas stambus akmeninis bokštas su dideliu laikrodžiu viršuje. Bevaikščiodami išalkom, nes jau ir po vidudienio. Buvo sunku surasti valgyklėlę lengvam užkandžiui. Netikėtai Onutė aptiko užkandinę, pavadintą McCheaper. Užeinam. Visai panašu į McDonald's, tik maistas įvairesnis ir pasirinkimas didesnis. Greitai ir nebrangiai užkandę, grįžtam į viešbutį tuo dengtu tiltu, stebėdamiesi jo meniškais paveikslais.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

GALIMYBĖ TELEVIZIJOJE

Susipažinusi su „Laisvės Varpo" radijo programomis lietuvių ir anglų kalba, Cable TV vietos vadovybė kreipėsi į Petrą Viščinį, siūlydama ruošti televizijos programas lietuvių ir anglų kalba iš lietuvių gyvenimo ir veiklos. Tai reta galimybė išeiti su lietuviškais reikalais į plačiąją amerikiečių visuomenę ir pateikti lietuviams televizijos programas. Bet tinkamas tokio naujo uždavinio atlikimas nėra lengvas. Jam reikia uolių talkininkų, kurie skirtų savo laiką, sugebėjimus ir darbą. Atrodo, kad „Laisvės Varpas" su dabartiniu savo personalu, dėl persikrovimo darbu radijo srityj, šiuo siūlymu nepasinaudos. Jei kas norėtų ir galėtų įsijungti į šį reikšmingą darbą, tai „Laisvės Varpo" vadovybė sutinka tarpininkauti. Suinteresuotieji prašomi kreiptis: 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: 508 — 586-7209.

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Kasmet Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė organizuoja Lietuvių pranciškonų sodyboje Kennebunkport, Maine, kultūrinį savaitgalį su paskaitomis ir menine programa. Šiemet toks kultūrinis savaitgalis rengiamas rugsėjo 3-5 dienomis. Dabar ruošiama jam kultūrinė programa.

Trakų rinktinei priklauso Jono Vanagaičio šaulių kuopa Bostone, Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone ir Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa Worcesteryje. Rinktinės pirmininku yra Algirdas Zenkus iš Webster, prie Worcesterio.

RENGINIŲ SUTAPIMAI

Daugeliui vietos lietuvių nesuprantama, kodėl taip atsitinka, kad neretai sutampa keli renginiai. Tai ypač pergyvena tie, kurie norėtų lankyti visus lietuviškus renginius, o taip pat tie, kurie organizuoja kultūrinius renginius. Kai tuo pačiu metu vyksta keli renginiai, tai nė vienas nesusilaukia tiek publikos, kiek tikisi. Tokios pragaištingos padėties lengvai galima išvengti, turint gerą valią. „Laisvės Varpas" savo laidose skelbia renginius ir įtraukia juos į renginių kalendorių, kurį skelbia pagrindinė mūsų spauda. Tad reikia tik savo planuojamą renginį pranešti iš anksto „Laisvės Varpui". Kas taip daro, to renginiai visiems žinomi. Pavyzdžiui, „Laisvės Varpo" laidose ir spaudoje jau paskelbta šių metų ir kai kurie net ateinančių metų renginiai, bet pasirodo, kad paskelbtų renginių datomis organizuojami kiti renginiai, apie kuriuos žino tik jų organizatoriai. Kas jau padaryta, tai sunku atitaisyti, bet ateityje reikėtų taip tvarkytis, kad visais atžvilgiais nepageidaujamo renginių sutapimo būtų išvengta.

GRĖSMĖ RADIJO PROGRAMOMS

„Laisvės Varpui" pranešus, kad Juozo Stempužio vedamai lietuvių radijo programai „Tėvynės garsai" Clevelande radijo stotis atsakė nuo liepos 15 d. laiką, visiem išryškėjo toji grėsmė, kurią turi prieš akis kiekviena lietuvių radijo programa, priklausoma nuo svetimų valdomų radijo stočių malonės. Eilinis klausytojas dažnai apie tai net nepagalvoja, manydamas, kad pagrindiniai lietuvių radijo programų rūpesčiai — tai lėšos ir programų vadovai. Iš tikrųjų lietuvių radijo programų veikla dar daug priklauso nuo to, kaip jai pavyksta gauti geru laiku tokią radijo stotį, kuri girdima lietuvių gyvenamose vietovėse.

Juozo Stempužio vedama „Tėvynės garsų" radijo programa Clevelande buvo perduodama iš galingos, moderniškai įrengtos radijo stoties, kurią išlaiko pelno nesiekianti korporacija. Todėl tokioje radijo stotyje turėto laiko nustojimas yra didelis smūgis. „Laisvės Varpo" klausytojai tai gerai supranta, nes „Laisvės Varpui" panašiu būdu daug kartų buvo atsakytas laikas komercinėse radijo stotyse, kurioms reikia labai brangiai mokėti už skiriamą laiką.

Nei Bostone, nei jo artimose apylinkėse nėra nekomercinės radijo stoties, kurioje galima būtų gauti laiką nemokamai lietuvių radijo programai. Tokioje nekomercinėje radijo stotyje turi laiką tik Eduardo Meilaus, Jr., vedama lietuvių radijo programa „Aušra" Worcesteryje.

Tai plačiai diskutuojama vietos lietuvių įvairiuose pokalbiuose, reiškiant viltį, kad Juozui Stempužiui pavyks atgauti savo vedamai radijo programai turėtą laiką toje pačioje radijo stotyje. Džiaugiamasi, kad tuo reikalu tinkamą supratimą rodo aukšti politikai ir miesto pareigūnai, kurių įtaka gali privesti prie padaryto sprendimo pakeitimo. O tai vėl rodo, kad visur lietuviams reikia turėti gerus ryšius su įtakingomis įstaigomis ir aukštais pareigūnais bei politikais. Šiuo požiūriu Bostono ir apylinkės lietuviai pasidžiaugti negali.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Daug laiko Pavergtųjų tautų savaitei skyrė „Laisvės Varpas" liepos 17 d. ir liepos 24 d. laidose. Tuo reikalu plačiai kalbėjo lietuviškai programos vedėjas Petras Viščinis, o angliškai Jonas Gedraitis, nuolatinis programos talkininkas anglų kalba. Jiedu aiškino, kad toji savaitė tebėra lygiai aktuali šiandien, kaip ji buvo aktuali 1959 m., kada gimė jos idėja. Gorbačiovo skelbiama persitvarkymo ir viešumo politika siekia ne pavergtųjų išlaisvinimo, bet komunizmo sustiprinimo ekonomiškai. Toji politika gali būti panaši į savu metu Lenino paskelbtą naujos ekonomijos politiką, kuri Stalino staigiai buvo nutraukta masiniu teroru ar žudymais net tokių iškilių komunistų, kaip Bucharinas, Radekas ir kiti. Juk net į partijos konferenciją Maskvoje atstovai buvo ne renkami, bet skiriami. Taip Lietuvos reikalus joje „gynė" ne lietuviai, bet rusai, kaip Mitkinas, Kalininas, Jerochinas, Aksionovas, Sokolovskaja ir kiti. Lietuvos net partiniai rašytojai, kaip Justinas Marcinkevičius, Vytautas Petkevičius ir kiti nebuvo į ją pasiųsti.

Gaila, kad Pavergtųjų tautų savaite vis mažiau rūpinasi tų tautų atstovai šiame krašte. Pavyzdžiui, Bostone anksčiau tos savaitės minėjimai vyko demonstracijomis, masiniais susirinkimais State House, dalyvaujant valstijos gubernatoriui ir kitiems aukštiems pareigūnams, o šiemet, atrodo, pasitenkinta tuo, ką „Laisvės Varpas" padarė.

Turininga prezidento proklamacija bent morališkai sustiprins pavergtuosius kovoje dėl laisvės. Į pavergtus kraštus ją perduos Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos radijas. O šio krašto visuomenėje ją paskleisti per spaudą, televiziją ir radiją yra mūsų pareiga.

LAISVĖS VARPAS

Tai vienintelė lietuvių radijo programa Bostono ir apylinkės lietuviams, perduodama lietuvių ir anglų kalba sekmadieniais 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM 98. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: 508—586-7209. Programos metu skambinti telefonu: 508—587-9898.

RENGINIAI

„Laisvės Varpo" rudens koncertas rugsėjo 25 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėj, 368 W. Broadway, So. Bostone.

Balfo 72 skyriaus pobūvis lapkričio 5 d. 6:30 val. vakaro Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone.

Martyno Jankaus šaulių kuopos veiklos 30-ties metų sukakties minėjimas lapkričio 19 d. 6:30 val. vakaro Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone.

Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone metinis banketas 1989 m. balandžio 23 d. Lantana restorane Randolphe.

DEMOKRATŲ KONVENCIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

dro gyvenimo metų kiekvienas jų turi savo banko sąskaitą ir vieną bendrą.

20 m. žmona ėmė dietines tabletes (norėjo būti plona), tapdama ligoniu, 1982 m. privedant vedybinį gyvenimą beveik prie skyrybų. Tik išbuvusi mėnesį laiko Minnesotos ligoninėje nuo tablečių geidulio ji pasveiko. Iš pirmo vyro J. Chafeta susilaukė sūnaus (jam dabar 30 m.), o su M. Dukakiu turi dvi dukras — 23 m. Andreą ir 20 m. Karą.

Eidama JAV „First Lady" pareigas ji ir toliau kovos su narkotikais, rems trečio pasaulio pabėgėlius.

Vokiečiai mano, kad 6 mil. JAV žydų atsižvelgs į Kitty Dukakis žydišką kilmę ir galės nusverti prezidento rinkimus.

TEBŪNIE JAM ŠVIESŪS VIEŠPATIES SODAI

Dar apie a.a. Algimantą Šaulį

1945 metų pavasarį pasibaigus II pasauliniam karui ir priartėjus pirmajam pokariniam rudeniui, daugelis jaunimo įstojo į pabėgėlių stovyklose naujai suorganizuotas pradžios mokyklas, gimnazijas ir Pabaltijo bei vokiečių universitetus dar Lietuvoje pradėto mokslo tęsti. Manajam Flensburge gen. T. Daukantas ir kiti suorganizavo jūrininkų mokyklą, o buvęs Panevėžio vyrų gimnazijos mokytojas ir vėliau direktorius kalbininkas Petras Būtėnas tame pat Flensburge suorganizavo 1945 m. rudenį mokytojų kursus, kuriuos ir man teko išklausyti.

1946 m. iš Flensburgo persikėlęs į Seedorfo stovyklą, kur lietuvių pabėgėlių buvo susitelkę daugiau tūkstančio, stovyklos pradžios mokykloje gavau mokytojo darbą ir man, kaip naujokui, buvo pavesta mokyti pirmąjį skyrių, tada turėjusį net 30 mokinių.

„Draugo" liepos 7 d. nr., kuris į Washingtoną šį kartą keliavo tris savaites, pamačiau a.a. Algimanto Šaulio fotografiją ir ryšium su to jauno žmogaus mirtimi šmaikščiai parašytą, ašaras išspaudusį nekrologą. Tai tas pats Algimantas Šaulys, kuris prieš 42 metus — 1946 Seedorfe — buvo mano, pirmamečio mokytojo, geriausias iš geriausių mokinių, našlės motinos Marijos Šaulienės per baisią praūžusio karo audrą išneštas į laisvę, nes tėvą Stalino buvo deliai 1941 m. birželio mėn. ištrėmė į Sibirą ir jis ten dingo.

Susirandu 1946 m. Seedorfe darytą pageltusią pirmojo skyriaus mokinių nuotrauką. Prieš akis vėl prisikelia daug veidų, kurių dalį vėliau susitikdavau Chicagoje (Vytautą Kriščiūną, Rimgailę Paulionytę, Reginą Šarauskaitę, Onutę Bosaitę). Vieni iš jų vėliau su tėvais emigravo Australijon, kiti Kanadon, treti išsiskirstė po Ameriką. Visi mano tuometiniai mokiniai, drąsiai sakyčiau, buvo labai geri. Tačiau šioje fotografijoje šalia mokytojo pasodinti geriausi iš geriausių: dešinėje Irena Protaitė, kuri vėliau su tėvais išvyko Australijon, o kairėje Algimantas Šaulys, š.m. birželio 17 d. iškeliavęs į amžinybę, teturėdamas tik 48 metus amžiaus ir palikęs žmoną Zitą, tris našlaičius sūnus ir mylimą motiną Mariją, kurį 1944 m. rudenį tik keturių metukų Algimantą savo glėbyje per karo ugnį išsinešė į Vakarus. Tą inteligentę, moterį ir šiandien gerai prisimenu.

Dažnai tenka pergyventi artimųjų, draugų ir pažįstamų netekimą. Tačiau šiandien, gal labiau, negu kada, tenka pergyventi buvusio savo prieš 42 metus vieno iš geriausių mokinių ir vaikų mirtį, nors per tuos 42 metus, berods, mums nė karto neteko susitikti. Pergyventi jauno žmogaus mirtį tuo metu, kada patys komunistai keikia Stalino režimo įvykdytus trėmimus, skaudžiai palietusius ir Šaulių šeimą.

Tebūna Algimantui saulėti amžinieji Viešpaties sodai!

Vl. Rmj.

Žmogus be draugų — kaip paukštis be plunksnų.

Turkmenų patarlė

Seedorfo stovyklos Vakarų Vokietijoje pradžios mokyklos I skyriaus mokiniai su savo mokytoju. Kairėje šalia mokytojo birželio 18 d. miręs Algimantas Šaulys.

midland federal
Savings and Loan Association
70 metų aptarnauja lietuvius
Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios
MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400
BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470
BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400
FSLIC
EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Lietuvė moteris ieško darbo prie vaikų, ligonių, arba namų ruošoje. Skambinti Vadopalienei vakarais, tel. 562-0928.

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ MLS
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Parduodamas namas prie 71 ir Sacramento; 1½ aukšto, įrengtas rūsys, 2 auto. garažas. Švarus. Skambinti Indrei 537-7949 arba 541-3702.

IEŠKO

Ieškomas KAZIMIERAS LIUBINAS išvykęs iš Lietuvos 1925-26 m. ir apsigyvenęs Čikagoje (buvo gydytojas), arba jo sūnus KAROLIS LIUBINAS, arba jo duktė KRISTINA LIUBINAITĖ. ieško sūnėnas: Leonas Stankevičius, Lietuvos TSR, Pakruojo raj., Rozalimo paštas, Padubisio km.

HELP WANTED

UPHOLSTERER
Fully custom upholstery shop is looking for an experienced upholsterer. Full time steady work. Call Mr. Yung.
337-8015
Parenteau Studios
230 W. Huron St.

Steel drum plant needs factory help. Men only. 40 hrs. + overtime; no experience necessary.
Chicago Steel Container, 1846 S. Kilbourn, Chicago 60623, tel. 277-2244.

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS

GUNDYMAI.
Apysaka. Jonas Gailius. 143 psl.
ĮLUZĘ TILTAI.
Romanas. Pranas Naujokaitis. 237 psl.
JAUNAI INTELIGENTEI.
Apsirengimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas. V. Andriukaitytė. 107 psl.
JĖZUS KRISTUS.
Pasaulio išgelbėtojas. Kun. Pr. Bučys, M.I.C. 514 psl.
KAIP JIS JĄ NUŽUDĖ.
Jonas Gailius. 127 psl.
KATALIKŲ BAŽNYČIA LIETUVOJE 1940-1944 metais.
Vysk. Vincentas Brizgys. 189 psl.
KGB AKIRATYJE.
Nijolė Sadūnaitė. 144 psl.
KONSTANTINAS OLŠAUSKAS
ir jo teismo byla. 141 psl.
KOVA PRIEŠ DIEVĄ LIETUVOJE.
Dr. J. Savasis. 91 psl.
ANNA KARENINA III-IV tomas.
L. N. Tolstoj. 378 psl.
KRISTAUS KANČIA.
Pagal Dievo tarnaitės Onos K. Emmerich regėjimus. Surašyta Klemenso Brentano 349 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS.
Dr. J. Balys. 230 psl.
LIETUVOS DIDŽ. KUN. BIRUTĖS KARIŲ ŠEIMŲ MOTERŲ DRAUGIJOS DVIDEŠIMTMETIS.
1951-1971. 107 psl.
LAIŠKAI MANO VIEŠPAČIUI.
Daniel A. Lord, S.J. 128 psl.
MANO KELIAS PRIE ALTORIAUS.
Prel.Dr.F. Bartkus. 89 psl.
MANO LAIMĖS IR NELAIMĖS LIETUVOJE IR AMERIKOJE.
Juozas Ratkus. 230 psl.
MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE.
J. Vaišnora, MIC 444 psl.

Pastaba: Užsakant knygas per paštą pinigų nesiūsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kur bus pridėta ir persiuntimo išlaidos, o Illinojaus gyventojams ir valstijos taksai.

Sol. D. Grigaliūnaitė iš Clevelando dainuoja.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

ĮVYKIAI KARTOJASI

Nuo VII Tautinių šokių šventės prabėgo ketveri metai. Ir vėl rinkomės, ir važiavom iš visų kraštų pasidžiaugti mūsų tokiu gražiu jaunimu, pasigėrėti, kiek per tuos 4 metus jie išmoko. O išmoko jie tikrai daug ir nebūtinai viską gerai.

VIII Tautinių šokių šventė Hamiltone buvo tikrai labai graži. Maršo garsams palydint, į salę pradėjo žygiuoti tautinių šokių grupių vadovai, transparentai su grupių vardais ir vietomis ir patys šokėjai — vaikai, moksleiviai, studentai ir veteranai, o publika vis plojo ir plojo. Kiekvienas iš žiūrovų ieškojo pažįstamos grupės, o joje pažįstamų ir mielų veidų. „Ach, koks gražus mūsų jaunimas, kaip šauniai atrodo, kaip tvarkingai žygiuoja. Žiūrėk, žiūrėk! Ar matai? Ten anoj pusėj" — ir džiaugėsi susirinkę žiūrovai — tėvai, seneliai, tetos ir dėdės, artimi ir tolimi giminės, draugai ir kaimynai ir kaimynų kaimynai ir jų bičiuliai. Ir plojom ir džiaugėmės kiekviena grupe atskirai ir visomis kartu.

O kai šokėjų eilės sudarė žodį „Lietuva" žiūrovų plojimai ir „bravo" šauksmai, atrodo, ir koliziejaus stogą galėjo nukelti. Šluostėsi ašaras moterys, (na, jos juk jautresnės), šluostėsi ir vyrai. Už gražią šventę dėkojom šventės rengimo komiteto nariams, sutiktiems hamiltoniečiams, ir vieni kitiems (lyg ir mes visi būtumėm kuo nors prisidėję).

Tačiau jau po iškilmingos vakarienės pasigirdo kitokiu tonu tariami „Ar girdėjai? Ar žinai? Gal neteisybė?" Taigi graži šventė praėjo lyg sapnas ir tikrovė pasirodė baisi. Du, keturi ar net penki mūsų gražaus jaunimo atstovai sėdi kalėjime, išvesti iš universiteto patalpų surakintom rankom. Argi tai tie patys, kuriais prieš keletą valandų mes, žiūrovai, taip džiaugėmės ir taip nuoširdžiai plojom. Išvežė policininkai surakintom kruvinom rankom. O tai be abejo policijos „brutalumas", taip dažnai kartojamas amerikiečių spaudoj, atrodo, randa kelią ir pas mus. Ne! Tai pasekmė universiteto stiklinių durų išdaužymo.

Trečią valandą ryto visus, bandančius užmigti, prikėlė gaisro aliarmas. Žmonės, iššokę iš lovų, skubinosi pro duris greičiau patekti į lauką. Suvažiavo gaisrininkai ir policininkai. „Dega? Kur gaisras? Ugnis? Kas dega?" Ne! Tai mūsų jaunimas linksminasi. Nuo sienų per kelis aukštus išplėšyti visi ugnies gesintuvai su instaliacija, stačiai išlupta kartu su sienos gabalu. Su purškiamais dažais ir ugnies gesintuvų putom išraišinėti vardai ant durų, ant sienų. Vidury nakties nutarta pasisupti eglės šakose, kurios neišlaiko girto svorio. Kas gi pagaliau esi — beždžionė, kad karstais po medžius. Alkoholis, kiek teko girdėti, nebuvo mieruojamas stikliukais nei stiklinėmis, o buvo gabenamas dėžėm. Yra sakoma, kad vienas stikliukas žmogų padaro panašų į liūtą (daug drąsos ir narsumo), du stikliukai padaro panašiu į asilą, o jau trys — į kiaulę. Taigi...

Žalos padaryta daug. Ir tai vis gerų tėvų geri vaikai. Piniginę žalą teks išlyginti, laikui bėgant ir užsimirš. Pasiliks nemalonus jausmas patalpų administratoriams ir mums nenuplaunama dėmė — „Oh! Those Lithuanians!" Greit Amerikoj ir Kanadoj nebus nė vieno miesto, kuris priimtų mus — lietuvius. Tas pats vandalizmas kartojosi Chicagoj ir Clevelande, Hamiltone ir Toronte, Pietų Amerikoj ir net Naujoj Zelandijoj. Tai ką, šoksim Sacharos dykumoj ar Amazonės upės pakrantėj kartu su laukiniais ar gal teks važiuoti į Australiją pas aborigenus.

Jaunimas suvažiuoja pasilinksminti, susitikti senus draugus ar surasti naujus. Tačiau per maža šokių salė, negavimas bilietų į šokius ar stovėjimas gatvėj su viltim patekti į salę dar neduoda jokios teisės pradėti laužyti baldus, pjaustyti sofas, dažais teplioti sienas, daužyti langus ir duris, lakstyti po koridorius ir šaukti laukiniais balsais. Už kelis ar net vieną blogą kliūna visiems. Ir dabar nesakoma, kad padarė Jonas, Petras ar Barbora, o sako — padarė jaunimas. Argi taip elgiamasi namuose: savuose ar svečiuose. Nuostolius turėtų dengti tėvai, gal suplonėjus jų storoms piniginėms, pažiūrės į šį dalyką kitaip. O ateinančiai šokių šventei visuomenė turėtų pagalvoti, ar verta aukoti pinigus vandalams iš kalėjimo išpirkti. Jau ir dabar iš viešbučių administratorių girdimas atsakymas: o lietuviai. Labai ačiū, bet mums jūsų pinigų nereikia". Malonu, ar ne?!

Po ketverių metų ir vėl rinksimės kur nors (jei dar atsiras kas nuomos lietuviams patalpas) ir vėl plosim ir džiaugsimės mūsų jaunimu, tačiau, man atrodo, reikėtų iš anksto apsidrausti nuo nereikalingos žalos ir nervų gadinimo.

Gal pigiau išeitų pasamdyti policininkus, po du kiekvienam aukšte, kurie prižiūrėtų tvarką ir alkoholio suvartojimą. Gal šokių grupių vadovams reikėtų dažniau pereiti per kambarius ir pažiūrėti, kas ten vyksta. Gal į šokių šventes vežti moksleivius iki 13 metų, kurie dar šiek tiek klauso, o ir veteranus nuo 25 m., kurie jau turi daugiau proto, o tuos tarp 13 m. ir 25 m. palikti namuose, nes neteko girdėti, kad savose apylinkėse jie būtų tapę barbarais.

Metai ar dveji prieš šventę yra išsiuntinėjami aplinkraščiai visoms tautinių šokių grupėms — kaip statyti dešinę koją, kaip pakelti kairę, apsisukti, patrepsėti, padaryti vartukus ir t.t. ir su šiais aplinkraščiais reikėtų siųsti kriminalinių vandalų pavardes, vietoves ir nuotraukas ir juos palikti namie. Geriau mažiau, bet gerų puikių jaunuolių, negu įsileisti kelis, kurie viską gadintų. Užtenka patylom vis nuglostyti ir kaip štrausams, įkišus galvą į smėlį tikėti, kad taip ir praeis.

Draugai pavardes žino, bet tyli (gražu nebūti pletkininkais), žino ir policija, taigi reikėtų tokių nusikaltėlių pavardes skelbti ir mūsų spaudoj, kad ateityj būtų galima nuo jų apsisaugoti, neleisti į tautinių šokių šventes, nei į jaunimo stovyklas.

Niekaip negaliu suprasti, kodėl gerų tėvų, geri vaikai staiga sulaukinėja. Neaiškinkim, kad ir mes taip darėm ar kad tai yra jaunystės išdaigos. Nei aš taip dariau, nei mano tėvai, nei mano draugai, nei jų tėvai, nei tai yra jaunystės išdaigos. Laužyti ir gadinti svetimą turtą yra kriminalinis nusikaltimas. Ir kultūringos gražios mūsų tautinių šokių šventės nublunka prieš kelių chuliganų padarytą žalą.

Al. Likanderienė

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Ma.

DALYVAVOME TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

LŠST Trakų rinktinė suorganizavo autobusą į VIII-ją laisvojo pasaulio Tautinių šokių šventę Hamiltone — Kanadoje. Autobusas išvyko liepos 1 d. anksti rytą nuo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios; į Worcester grįžo liepos 4 d. vakare. Dalyviai buvo patenkinti, pilni gražiausių šventės prisiminimų ir įspūdžių.

Tai ne pirmoji išvyka į šventę. Šauliai jau yra ne mažai suorganizavę tokių išvykų į tautinių šokių ir dainų šventes, nes mes mylime mūsų gražųjį lietuvišką jaunimą, remiame jų pastangas ir jų šaunius pasirodymus.

Visų buvusių ir šios išvykos organizatorius yra LŠST Trakų rinktinės pirm. g.š. Algirdas Zenkus. Jam organizavimo darbuose talkina Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos sekr. J. Miliauskienė. **J. M.**

IŠVYKA Į LIETUVIŲ DIENĄ

Nežiūrint varginančių karščių, ALRK Moterų sąjungos 5-tos kuopos narės: A. Miller, E. Alavošienė ir H. Banis ir šiais metais suorganizavo išvyką į Lietuvių dieną pas tėvus pranciškonus Kennebunkport, Maine. Lietuvių diena ten įvyko liepos 10 dieną. Joje dalyvavo ir respublikonų partijos kandidatas į prezidentus dabartinis viceprezidentas George Bush ir jo žmona. Šventės dalyvių buvo gražiai sutiktas. Tėvų pranciškonų provincijolo pristatytas, savo kalboje aukštai vertino lietuvius ir Lietuvą, iškėlė jos dabartines kančias ir viltį, kad Lietuva išsivaduos iš komunistinės vergijos.

J. M.

KONCERTAS IR PIETŪS

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Marijos Nek. Prasidėjimo Putname seselių rėmėjai, kartu su seselėmis, Maironio Parko didžiojoje salėje ruošia koncertą ir pietus.

Koncertą atliks vyrų trio „Serenada" iš Toronto; jie į Worcesterį atvyksta pirmą kartą.

Pietus gamins rėmėjos, o seselės vaišins lietuviška juoda duona ir pyragais.

Rengėjai kviečia visus atsilankyti į šį pirmą rudenio sezono renginį. Čia sutiksite draugus, pažįstamus, pasidalinsite vasaros įspūdžiais ir paremsite seselių darbus. Jūsų patogumui stalus galite rezervuoti iš anksto apie tai pranešdami rėmėjų skyriaus sekretorei J. Miliauskienei.

Dainos vienetą „Serenada" sudaro: Vaidotas Vaičiūnas, Edis Norkus ir Ramūnas Underys. Dainuodami jie patys sau pritaria gitaromis, akordeonais ir kitais muzikos instrumentais. Dainų repertuaras įvairus ir gausus. Jie yra dainavę ne tik Kanadoje, bet ir įvairiuose JAV lietuvių telkiniuose. Publikai jų dainavimas patiko. Patiks ir jums. Atvykite patys, pakvieskite ir kitus.

J. M.

New Britain, Conn.

CONNECTICUTE ATGAIVINAMA LITUANISTINĖ MOKYKLA

LB apygardos valdyba, susitarusi su New Britaino Šv. Andriejaus parapijos klebonu kun. Jonu Rikteraičiu, kuris maloniai sutiko leisti mokyklai naudoti parapijos patalpas, planuoja pradėti reguliarias lituanistinio švietimo pamokas š.m. rugsėjo mėnesį. Kokio pobūdžio ši mokykla bus, priklauso nuo mokinių skaičiaus ir jų lietuvių kalbos mokėjimo. Bus stengiamasi pagal galimybes prisitaikyti prie mokinių žinių lygio. Numatomos klasės ir visiškai lietuvių kalbos nemokantiems.

Suinteresuoti prašomi kreiptis į LB apygardos vicepirmininką švietimo reikalams Vytautą Trečioką tel. 529-6804 arba raštu į valdybos sekretorių Romą Butrimą, 50 Vineyard Dr., Kensington CT, 06037 (tel. 828-9269). Būsima preliminarinė informacija yra reikalinga: mokinio vardas, pavardė, lytis, amžius. Tėvų vardas, pavardė, adresas. Ar moka lietuviškai — gerai, šiek tiek, ne.

Prašome paskleisti šią informaciją lietuviams ar lietuvių kilmės pažįstamiems, turintiems mokyklinio amžiaus vaikų.

JAV LB Connecticuto apygardos valdyba

Hartford, Conn.

RUGPJŪČIO 23 D. JUODOJO KASPINO DEMONSTRACIJOS

CT Pabaltiečių santarvė ELLA organizuoja „Juodojo Kaspino" demonstraciją rugpjūčio 23 d., antradienį, CT valstijos kapitoliuje Hartforde.

Kaip žinome, 1939 metais rugpjūčio 23 d. buvo pasirašytas Molotovo-Ribbentroppo paktas ir slaptieji susitarimai pasidalinti Rytų Europą. Šiuo metu ryšium su tam tikromis permainomis Sovietų Sąjungoje Hitlerio-Stalino sandėrio pasidalinti tarpusavyje Rytų Europą iškėlimas yra ypatingos svarbos Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų laisvės kovai. Tą dieną numatomos demonstracijos visuose Pabaltijo kraštuose su reikalavimais tuos susitarimus, padėjusius pagrindą Pabaltijo tautų laisvės praradimui atšaukti.

Demonstracija kapitoliuje prasidės 12 val. vidudienį pietų pertraukos metu. Rinksimės kapitoliaus užpakalyje esančioje automobilių pastatymo aikštėje, prieš 12. Prašom atsinešti vėliavas, vėliavėles (Pabaltijo tautų ir JAV), plakatus. Prašom užsidėti juodus gedulo raiščius ant kairės rankovės. Kapitoliaus automobilių pastatymo aikštė yra nedidelė. Patartina automobilius pastatyti kur aplink ir ateiti pėsčiomis.

ELLA valdyba

NATŪRALI GIMDYMŲ KONTROLĖ KINIJOJE

Kinijoje, kuri turi griežčiausius gimimų kontrolės įstatymus pasaulyje, kyla susidomėjimas natūraliomis šeimos dydžio planavimo priemonėmis. Kinijoje kiekvienai porai leidžiama turėti tik po vieną vaiką. Susilaukiantieji daugiau vaikų apdedami didelėmis baudomis. Kai kurie stebėtojai sako, kad priemonės šį įstatymą vykdyti k.t. priverstinės sterilizacijos ir abortai, šiek tiek sušvelnėjo dėl aštrios tarptautinės kritikos. Kinų pareigūnas, atsakingas platinti natūralaus gimdymo planavimo sistemą, sako, kad ši sistema yra veiksminga ir daug humaniškesnė.

Katalikų Bažnyčia, kuri smerkia dirbtines gimdymo kontrolės priemones, priima vadinamą natūralų šeimos planavimą. Pagal šią sistemą pora išmoksta atpažinti moters vaisingumo dienas ir pagal tai gali nusistatyti tomis dienomis arba turėti arba susilaikyti nuo lytinių santykių. Valdžios pareigūnai kinai, platiną šią sistemą tame krašte, sako, kad daugumas moterų iki 25 m. amžiaus jau susilaukia savo pirmo vaiko ir nenori sekančius 25 metus imti vaistus ar naudoti kitas pavojingas gimdymo kontrolės priemones. Todėl susidomėjimas šia sistema greitai plintąs Kinijoje.

Po demonstracijų susirinkę prie plakato.

Nuotr. **Rasos Miliauskaitės**

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. liepos 26 d., sulaukęs vos 44 metų amžiaus, netikėtai staiga mirė

A.†A.

Kęstutis Antanas Urbutis

Paliko liūdinčią žmoną Elisabeth, dukrą Daniela, sūnų Stefan, tėvus Antaniną ir Praną Urbučius, seserį Rūtą Kilienę su šeima ir daugelį giminių, draugų bei pažįstamų.

Velionis laidojamas Vakarų Vokietijoje, kur jis gyveno ir dirbo. Šeima prašo, kad aukos a.a. Kęstučio prisiminimui būtų siunčiamos Lietuvių Fondui arba „Greenpeace" organizacijai, kuriai Kęstutis priklausė ir kurią jis rėmė.

Prašome prisiminti a.a. Kęstutį savo maldose.

Nuliūdę: **žmona, vaikai, tėvai ir sesuo su šeima.**

A.†A.

dipl. teisininkas

POVILAS LAURINAVIČIUS

Gyveno Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1988 m. liepos 30 d., 4 val. p.p. sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Baltriškių parapijoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija Juknaitė, Lenkijoje mirusio brolio žmona Ona ir duktė Renė; seserėčia Henė Ordo ir Mišia ir sūnėnas Zigmas su šeima; Latvijoje — dukterėčia Leokadija ir sūnėnas Mykolas su šeimomis. Lietuvoje — svainiai: Juozas, Vladas, Jonas ir Stasys Jukniai su šeimomis, pusseserės Antosė ir Marija su šeimomis bei kiti giminės.

Kūnas pašarvotas antradienį, rugpjūčio 2 d. nuo 1 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 3 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona ir giminės.**

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally Donald M., Jr.

x **Kun. Donaldas Petraitis,** Marijonų vienuolijos generalinis vyresnysis, iš Romos yra atvykęs į Ameriką ir šiuo metu daro oficialią vizitaciją Stockbridgo vienuolyne. Ten žada pabūti iki šio mėnesio pabaigos, o rugsėjo pradžioje atvyks į Chicagą. Apsistos Marijonų vienuolyne prie „Draugo", lankysis pas savo tėvus ir artimuosius.

x **Lietuviai skautai iš Chicagos** būriais ruošiasi vykti į Tautinę stovyklą, kuri bus šiemet Kensington, Oh., rugpjūčio 14-24 dienomis. Stovykloje bus paminėta lietuviškos skautijos 70 metų įsikūrimo sukaktis, bus labai įvairi skautiška programa ir svečių užėmimas.

x **Dr. Antanas Butkus** skaitys paskaitą „Gorbačiovo ekonominės bei politinės reformos ir Lietuva" LFB studijų ir poilsio savaitėje rugpjūčio 14-21 dienomis. Ši savaitė šiemet vėl rengiama Dainavoje. Norintieji į ją dar atvažiuoti, prašomi kreiptis į Joną Vasarį, 979 Proehl Drive, Barberton, OH 44203.

x **Jurgio Jankaus** „Tėvas Venancijus ir jo Matilda" pasakojimų rinkinys yra ruošiamas spaudai „Draugo" spaustuvėje. Knygą leidžia Lietuviškos Knygos klubas.

x **Autobusas į Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitę** nuo Jaunimo centro išeina rugpjūčio 7 d., sekmadienį, 8 val. ryto punktualiai. Grįžta iš Dainavos rugpjūčio 14 d. prie Jaunimo centro apie 3-4 val. p.p.

x **Algis ir Laima Jurkūnai,** La Grange, Ill., Domas Šlapkūnas, Gulfport, Fla., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. Labai dėkojame.

x **„Žiburėlis",** priešmokyklinio Montessori auklėjimo mokyklėlė Lemonte, persikėlė į būsimą Lietuvių Centrą. Nuoširdžiai dėkojame Jurgiui Riškui už sunkvežimį ir perkraustymą. Dėkojame Algiui Lieponiui, Kęstučiui Sušinskui bei Alvydui Vasaičiui už jų darbą mokyklėlę perkraustant. Nuoširdus ačiū Romui Augaičiui už klasės išdažymą. Nauji mokslo metai „Žiburėlyje" prasideda rugsėjo 7 d. **Informacijai tel. 239-2179, 789-1366, 257-7114.** Į mokyklėlę priimami vaikai nuo 3 iki 5 metų.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x **Dr. Vytautas Bieliauskas,** naujasis PLB valdybos pirmininkas, šiuo metu lankosi Europos lietuvių studijų savaitėje. Grįžęs iš Europos, svečiuosis ir Lietuvių fronto bičiulių rengiamoje studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje rugpjūčio 14-21 dienomis ir padarys pranešimą.

x **Rugpjūčio 5 dieną šaukiamas** Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios išeivijoje suvažiavimas — sinodas Bad Godesberge Vakarų Vokietijoje. Į sinodą suvažiuos bažnytinių vienetų atstovai iš įvairių Amerikos Valstybių, Kanados, Anglijos ir Vakarų Vokietijos. Sinode bus aptarta visa eilė einamųjų klausimų, išrinkta vyriausioji taryba, viceprezidentai ir prezidentas-vyskupas ateinantiems penkeriems metams. Sinodas tęsis tris dienas. Dabartinio Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios išeivijoje prezidentas yra kun. Jonas Juozupaitis, Ziono evangelikų liuteronų parapijos klebonas, Oak Lawn, Chicagos priemiestyje.

x **„Alytaus ir jo apylinkių"** monografija, parašyta Tado Navicko, Alytaus gimn. muzikos mokytojo sūnaus, jau išspausdinta „Draugo" spaustuvėje ir išvežta įrišti kietais viršeliais. Leidžia Lietuvių istorijos draugija.

x **Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje** iš anksto neužsiregistravusiems vietų, deja, jau nebėra.

x **Kun. Valdemaras Cukuras,** Putnam, Conn., Ona Balčiūnienė, Manahawkin, N.J., Petras Skablauskas, Toronto, Kanada, Aldona Andriušis, Dorchester, Mass., Vladas Pažiūra, Agoura-Oak Park, Cal., Vacys Jocys, Dearborn Hts., Mich., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x **Elena Vasyliūnas,** Somerville, Mass., „Draugo" bendradarbė, J. ir P. Kinderiai, Chicago, Ill., Jonas Šaulys, Brandford, Conn., V. Garbenis, Chicago, Ill., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Faustina ir prof. Mečys Mackevičiai,** Lockport, Ill., visuomenininkai, mūsų artimi bendradarbiai, rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles su 55 dol. auka. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x **Inž. Kazimieras Pocius,** Beverly Shores, Ind., Zenonas Pajaujis, Mt. Clemens, Mich., Jonas Savickas, Burbank, Ca., Vytautas Dalinda, Dearborn Hts., Mich., A. M. Walker, Evanston, Ill., K. Vaičaitis, St. Petersburg Beach, Fla., J. ir G. Baltrušaičiai, Sun City, Cal., kiekvienas atsiuntė po 12 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x **Dėmesio** turintiems giminių Lietuvoje ir svečių iš Lietuvos! Rugsėjo 6 d. vėl važiuoju į Lietuvą. **Tarpininkauju** nebrangiai **automobilių** ir kt. prekių pirkime Lietuvoje, **palikimų sutvarkyme.** Siunčiu **kargo,** parūpinu **video,** stereo aparatūrą. Giminėms iškviesti patarnavimas nemokamas. Geriausiai skambinkite rytais 7-9 val. ir šeštadieniais bei sekmadieniais. **Tel. (312) 430-4145.** Rašydami pranešikite savo telefoną. **Romas Pukštys, 9040 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 60457.**

(sk)

x **Darome nuotraukas** pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x **Inž. Rimantas ir dr. Angela (Nilius) Damijonaičiai,** Gurnee, Ill., povestuvinei kelionei išvyko į Europą, kur pasiryžę dviračiais apkeliauti Vakarų Vokietiją, Austriją ir, jei pavyks pasiekti Vengrijos sostinę Budapeštą. Rimantas panašią nuotykių kelionę Europoje yra turėjęs vienas dviračiu prieš dvejus metus.

x **Lietuvių tautodalės instituto narės** demonstruos juostų audimą Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus rengiamame festivalyje rugpjūčio 7 d., sekmadienį, 12 val. Institutas turės muziejaus antrame aukšte savo būstinę ir kiekvieną šeštadienį audėjos demonstruos audimą atsilankantiems. Lietuvių tautodailės instituto pirmininkė dabar yra Vida Rimienė. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti festivalyje ir pamatyti lietuviškų juostų audimą.

x **A. Vilimas,** Chicago, Ill., „Vilimas Moving", kuris skelbiasi „Drauge", grąžindamas laimėjimų šakneles, pridėjo ir 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x **Monica Gavcus** iš Chicagos, mūsų rėmėja, dalyvavo „Draugo" gegužinėje, ta proga pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka. M. Gavcus skelbiame garbės prenumeratore, o už paramą labai dėkojame.

x **Eleonora Szwed,** Chicago, Ill., pratęsdama „Draugo" prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. E. Szwed įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x **John Vilkas** iš Chicagos, „Draugo" nuoširdus rėmėjas ir garbės prenumeratorius, dalyvavo „Draugo" gegužinėje, pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir dar paaukojo 30 dol. dienraščio palaikymui. Nuoširdus ačiū už nuolatinę paramą.

x **Roma Murphy,** Indianapolis, Ind., mūsų bendradarbė, pratęsė „Draugo" prenumeratą su visa šimtine. R. Murphy skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x **J. Arlauskas,** Chicago, Ill., „Draugo" rėmėjas, dalyvavo „Draugo" gegužinėje, užsuko į administraciją ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtine. J. Arlauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėkojame.

x **Kun. J. Velultis** iš Chicagos, Ill., mūsų garbės prenumeratorius ir nuoširdus rėmėjas, lankėsi „Drauge", pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x **Juozas Daunoras,** Oak Lawn, Ill., „Draugo" garbės prenumeratorius, nuoširdus rėmėjas, dalyvavo „Draugo" gegužinėje su žmona Jane ir pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Nuoširdus ačiū už stiprinimą dienraščio.

x **Algirdas Banys,** Bloomfield Hills, Mich., atsiuntė visą šimtinę ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. A. Baniui, mūsų garbės prenumeratoriui ir lietuviško žodžio rėmėjui, tariame nuoširdų ačiū.

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x **Filmas apie demonstracijas Lietuvoje** bus rodomas šį penktadienį, rugpjūčio 5 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje. Vakaronę ruošia ir visuomenę maloniai kviečia atvykti LB Vid. Vak. Apygardos valdyba.

(sk)

Tėvynės
ŽVAIGŽDUTĖ
Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

RYTĄ

Saulelė tekėjo —
Dar buvo anksti.
Lingavo be vėjo
Gėlytė lanksti.

Jos kvapas pasklido
Po kiemą plačiai.
Varnėnai pragydo —
Sodelio svečiai.

Pravėrėme langą
Ir klausėms ilgai,
Kaip toliuose žvanga
Šventovių varpai.

Koks jausmas po kojom!
Jas vilgo rasa.
Rods tapusi rojum
Žemelė visa.

AITVARAS

Turtus nešiojanti pasakų būtybė. Senovės lietuviai su aitvaru lygindavo ir kai kuriuos žmones, kurie būdavo nenuoramos, padaužos. Štai pavyzdžiai: 1. Nudulkėjo per lauką kaip aitvaras (greitai nubėgo). 2. Tik parkriokė iš lauko kaip aitvaras (greitai įbėgo į vidų). 3. Su tuo dviračiu nuplaka, parplaka (parlekia) kaip aitvaras. 4. Eina kai aitvaras (greitai). 5. Nulėkė kaip aitvaras, žemė nudrebėjo (nepaprastai greitai). 6. Ar kuolą karvė ištraukė, ar lenciūgo (grandinės) grandį numušė — laksto kai aitvaras po lauką (išdykusi karvė). 7. Daužos visur kai aitvaras (nenuorama). 8. Laksto kaip aitvaras. Nesiaidyk (nesikarstyk — nelaipiok po medžius) kaip aitvaras. 9. Galabstykis (kraustytis, blaškytis, dūkti, siausti) it aitvaras. 10. Greitas kaip aitvaras. 11. Išsiskėtęs kaip aitvaras. 12. Eina išsiskėtęs (išsiplėtęs, kaip aitvaras. 13. Neša pinigus kaip aitvaras. 14. Dumia (eina, kaip aitvaras medžių viršūnėmis (greitai). 15. Surijo (suvalgė) kaip aitvaras pakulas (prasta medžiaga) (godžiai, nuskriausdamas kitus).

MŪSŲ LIAUDIES MENAS

Mūsų tauta jau nuo senų laikų yra pamėgusi grožį, meną. Tai matome iš pagražinimų kaimo pastatų, bažnyčių, kryžių, koplytėlių, baldų, indų, audinių. Visi tie dalykai sudaro mūsų liaudies meną, mūsų tautodailę. Liaudies meną kūrė paprasti kaimo žmonės. Jie buvo talentingi kaimo meistrai — menininkai.

Veik visur matome papuoštas išdrožinėtas gyvenamų namų langines, palanges, duris, ypač „gonkas". Puošnūs yra prieklėčiai, dauguma pastatų stogų turi galuose įvairius pagražinimus — žirgelius.

Namo viduje baldai, indai, namų apyvokos daiktai, kaip verpstės, rankšluostinės ir kultuvės, o ypač puošnios kraičių skrynios. Jos būdavo įvairiai nudažomos ir papuoštos įvairiais ornamentais.

Svarbiausi mūsų liaudies meno kūriniai, tai mediniai kryžiai ir koplytėlės. Jie būdavo išpuošti gražiais meniškais ornamentais. Kryžius statydavo visur: prie namų, laukuose, kryžkelėse, šventoriuose, kapinėse, net miškuose.

Pakelėse matydavai „Rūpintojėlius", tai susimąsčiusio Kristaus statulėlės. Įvairių šventųjų statulėles išdrožinėję meistrai buvo vadinami — dievdirbiais.

Svarbią vietą tautodailėje užima audiniai. Juos ausdavo kaimo moterys. Iš tokių audinių paminėtina: staltiesės, lovatiesės, rankšluoščiai, puošnios priejuostės, įvairiausios juostos ir tautiniai drabužiai. Mėgiamiausi raštai audiniuose: langučiai, kryželiai, žvaigždutės, tulpės ir kt. Mūsų moterų tautiniai drabužiai yra patys gražiausi iš visų tautų.

Prie liaudies meno priklauso taip pat velykiniai margučiai — vieni iš gražiausių. Apie juos yra Antano Tamošaičio parašyta knyga angliškai „Lithuanian Easter Eggs".

Kas nežino lietuviškų verbų, o ypač įvairiausių šiaudinukų, kuriais yra papuošiamos Kalėdų eglutės ir daromi įvairūs pagražinimai ir papuošimai.

Tikrai galime daug kuo pasidžiaugti, parodyti svetimiesiems ir tuo didžiuotis.

Kristina Sakutė,
Ottawos Dr. V. Kudirkos lit. m-los 12 m. mokinė. Kanada
(„Trupinėliai")

ŠUNS LAIŠKAS

Labai seniai gyveno liūdnas šuo. Maistui gaudavo mažus kauliukus ir visada buvo pririštas. Jis nutarė parašyti Dievui laišką ir paprašyti sau laisvės, daug „Gravy Train" ir „Jerky Treats". Kai jis parašė laišką, jis paprašė katytės, kad laišką išsiųstų. Katytė parėjo namo ir padėjo laišką pastogėje, nes reikėjo daryti „Moew Mix" reklamą. Ji pažadėjo laišką išsiųsti kitą dieną, bet užmiršo. Praėjus kelioms dienoms, ji atsiminė šuns laišką. Nubėgo pažiūrėti į pastogę, rado pelių sukapotą. Kai ji sutiko šunį jis paklausė katytės:

— Ar išsiuntei laišką, au, au?

— Pelytės sukapojo laišką, todėl negalėjau išsiųsti, miau! — atsakė katė.

Katė dar nebaigė sakinio, kai šuo šoko ant jos ir norėjo ją sudraskyti, bet katė išlindo ir labai greitai nubėgo. Dabar šunys visada veja kates, o katės visada gaudo peles.

(Pagal pasaką) **Tadas Gelažis,**
Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokinys
(„Mūsų žingsniai")

MANO SAPNAS

Vieną dieną, po vakarienės, aš atsisėdau savo kambaryje ir pradėjau ruošti istorijos pamokas. Aš skaičiau dešimt minučių, kai staiga viskas pasidarė juoda.

Kai aš atsipeikėjau, mačiau, kad ėjau tankiu mišku. Su manim ėjo arti 500 ar 1000 karių. Pastebėjau, kad aš buvau daug aukštesnis ir stipresnis. Mes visi ėjome gretose, o priekyje buvo vadas ant balto žirgo. Aš turėjau kardą ir skydą. Po ilgos kelionės mes sustojome poilsiui. Miške išsikepėme žvėrienos ir ją suvalgę užmigome. Kai pabudau, sužinojau, kad tas, kuris jojo ant žirgo, buvo Vytautas ir jis planavo pulti vieną kryžiuočių pilį.

Kitą rytą mes anksti atsikėlėme ir vėl tęsėme ilgą kelionę. Jau buvo dvylikta valanda, kai sustojome kalno papėdėje. Vytautas nusiuntė mane ir kitą kareivį žvalgybai.

Lietuvių liaudies menas.
Šventoji Trejybė
Nežinomo lietuvių liaudies menininko medžio drožinys

Mes užlipome ant kalno ir pamatėme didelę pilį, kurioje buvo pikti kryžiuočiai su Jogaila. Mes grįžome į savo stovyklą ir pasakėme Vytautui viską ką matėme. Mūsų kariai su kardais rankose drąsiai puolė kryžiuočių pilį. Aš narsiai įsilaužiau į pilį ir užpuoliau priešus ir mes laimėjome. Jogaila, iš pasalų priėjo prie Vytauto ir išsitraukęs kardą užsimojo. Aš pradėjau bėgti su kardu rankoje, šaukdamas:

— Jogaila nori užmušti Vytautą!

Aš tuojau puoliau į pagalbą. Vytautas, sužinojęs mano drąsų elgesį, buvo labai dėkingas už jo gyvybės išgelbėjimą.

Staiga pabudau ir pradėjau galvoti:

— Ar tai buvo sapnas? Ant savo kaklo pastebėjau kabantį medalį, kurį man Vytautas dovanojo už narsią kovą.....

Linas Paulius, V kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

LIETUVA, KURIĄ AŠ APLANKIAU

(Tęsinys)

Kitą rytą važiavome apžiūrėti Vilnių: Gedimino pilį, Aušros Vartus ir kt. Apie šiuos dalykus žinojau iš istorijos knygos, bet niekada nebuvau matęs tikrovėje. Pirmiausia aplankėme Vilniaus kimštų gyvulių muziejų. Mane labai nustebino, kai reikėjo užsimauti šlepetes (šliures) vaikščiojant po muziejų. Čia buvo daug įdomių gyvulių man nematytų. Labiausiai patiko drugeliai. Koks jų spalvų įvairumas ir didumas! Ten buvo daug įvairių vabzdžių. Apžiūrėję muziejų, ėjome valgyti į muziejaus restoraną. Įdomus restoranas. Virš mūsų galvų buvo labai didelis akvariumas, kuriame plaukiojo žuvytės. Man buvo įdomu,nes niekur Amerikoje tokio dalyko nemačiau. Beveik pamiršau valgyti bežiūrėdamas į gražiai plaukiančias žuvis.

Paskiau užsukome į zoologijos sodą. Ten buvo nemažai gyvulių, bet mūsų zoologijos sodai turi daugiau. Jie turėjo daug keistų ir įdomių gyvulių iš Afrikos ir Pietų Amerikos. Iš čia pasukome į pramoginį parką. Niekada nežinojau, kad Lietuvoje yra ir pramoginių parkų. Maniau, kad viskas rimta, kaip jų nuotraukose. Čia buvo greitų ir lėtų „roller coasters" — „bumper cars". tuomet pasiilgau „Great America" ir pagalvojau, gal mano draugai ten važinėjasi. Bet visvien čia buvo smagu.

Vėlyvą popietę važiavom prie Aušros Vartų. Gaila, pavėlavome, koplyčia buvo uždaryta, mums buvo labai liūdna. Tada nutarėme važiuoti į Gedimino pilį. Pakeliui sustojome prie Šv Onos bažnyčios. Norėjome įeiti į vidų, buvo užrakinta. Pasukome į Vilniaus universitetą ir ten visi vartai jau buvo užrakinti. Tada skubėjome į Gedimino pilį. Apie tai kitą kartą.

(Bus daugiau)

Gytis Vygantas,
Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinys

GEOMETRIJOS PAMOKOJE

— O dabar, mokiniai, aš noriu jums įrodyti dar vieną teoremą, — sako mokytojas per geometrijos pamoką.

— Kodėl reikia įrodinėti, pone mokytojau, mes ir taip jumis tikime, — nuoširdžiai pasakė jauniausias klasėje berniukas.

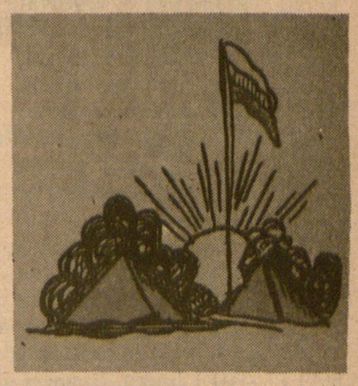

Vasarą smagu stovyklauti stovykloje, kur plevėsuoja Lietuvos trispalvė vėliava.